Udfordringen

... hele kirkens ugeavis

Søndag den 19. oktober 2025 * Uge 43 * * Årgang 53

"Mine får hører min røst, og jeg kender dem, og de følger mig, og de skal aldrig i evighed gå fortabt, og ingen skal rive dem ud af min hånd."
(Joh. 10, 27-28)

Neniaband fik i 90'erne betydning for mange unge kristne. Hvor er de nu?

Side 12-13

Der er fortsat flere gode grunde til at bruge skriftemål i kirken

Side 16-17

Hvordan kan kirken bruge sociale medier til at nå de spirituelt søgende?

Side 8

Workshop og ordet om korset hjælper traume-ramte i Sydsudan

Side 23

Israel kunne i sidste uge fejre løvhyttefest med opbakning af besøgende fra 70 lande til den traditionsrige Jerusalem-march

Side 3 & 11

Håb for i morgen

Drømmen om en stor familie. Barnløshedens smerte. Adoption. Tilknytningsforstyrrelse og ADHD.

Denne bog er en mors gribende og ærlige fortælling om at finde håb i kaos. Om at stå midt i stormen – i et ensomt land.

- At kæmpe desperat for sit barn, sin familie og sit ægteskab.
- At måtte spørge: Hvem kender egentlig mit barn bedst?
- At opleve at troen på Gud midt i kaos giver styrke og håb til at fortsætte.

Hosianna.dk

Ved du, at du er værdifuld?

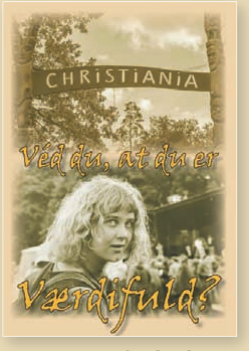

Roman af Birgitte Fjelstrup. 248 kr.

Hosianna.dk

Er du vores nye generalsekretær?

IAS

International Aid Services (IAS) søger en visionær og formålsdrevet Generalsekretær til at lede vores kirkeligt forankrede nødhjælps- og udviklingsorganisation fra 2026.

Du får den øverste daglige ledelse af IAS' aktiviteter og team. Vi søger en erfaren leder med strategisk udsyn, stærke værdier og evnen til at lede en organisation med både hjerte og handlekraft.

Læs mere om stillingen: ias-danmark.dk/job

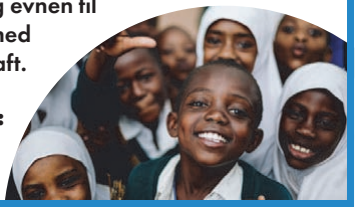

Tidligere Tanzania-missionær 80 år

Tidligere missionær, diakon Jørgen Markussen, Christiansfeld, fyldte 80 år den 13. oktober.

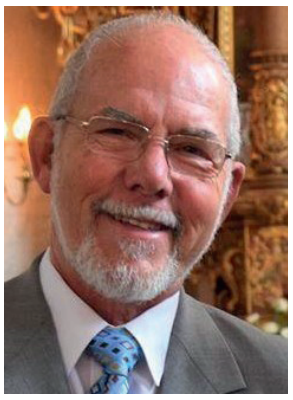

Jørgen Markussen er en meget aktiv pensionist, som cykler, laver træskærerarbejde, læser - og prædiker.

I sin tidlige ungdom oplevede Jørgen Markussen at få Guds kald til at rejse ud som missionær.

I 1970 rejste han første gang sammen med sin hustru, Ingrid, til Tanzania for Brødremenighedens Danske Mission, BDM, og de fik sammenlagt godt tyve år i Tanzania.

Årene i Tanzania bød på meget arbejde, men det var et arbejde, som bragte missionærparret stor glæde, fortæller de.

20 år i Tanzania

Jørgen og Ingrid Markussen var udsendt af flere perioder.

I flere perioder blev det dog nødvendigt for ægteparret at opholde sig i Danmark - enten for børnenes eller helbredets skyld. Under disse ophold har Jørgen været leder på Nordborg Plejehjem på Als (fra 1976-1981), De gamles Hjem i Ikast (1984-1986), leder af Asseballeskov Bibelcenter på Als (1994-1997) og til sidst kirketjener ved Sct. Marie kirke i Sønderborg fra 1998.

Ægteparrets sidste periode i Tanzania var fra 2003 til 2008. Det blev sammenlagt til ca. 20 år i Tanzania som ansatte af Brødremenighedens Danske Mission. Ingrid Markussen har skrevet bogen "Safari - en rejse i Guds plan" (Lohse 2011) om familiens spændende liv i mission.

Jørgen Markussen har altid været meget aktiv i sine forskellige arbejdsopgaver, og han er med sit rolige og gemytlige væsen meget vellidt og værdsat af alle.

Aktiv pensionist i Brødremenighedens By

Ved pensioneringen i 2009 ønskede Jørgen at flytte til Brødremenighedsbyen Christiansfeld i Sønderjylland. Her har han mange gange været afløser for præsten ved gudstjenester i Brødremenighedens Kirke.

Han har også været formand for den lokale afdeling af Indre Mission, IMpuls, og har sunget i Brødremenighedens kirkekor. I sin fritid laver Jørgen Markussen bl.a. træskærerarbejde, cykler og læser bøger.

Jørgen og Ingrid Markussen har fire børn, otte børnebørn og ti oldebørn.

Bodil

Møde i ARTSalling Gallery:

Guds mirakler i Pakistan

Henrik Holm fra Love of God Ministry i Pakistan arrangerer et møde sammen med kunstneren Peer Laigaard i dennes galleri i Salling den 29. oktober. Der vil være fokus på arbejdet i Pakistan, lovsang og mulighed for forbøn.

Peer Laigaards maleri af de vise mænd på vej mod Jesusbarnet i Betlehem.

Henrik Holm, der er gift med Maria fra Pakistan, vil fortælle om det arbejde, som de begge er involveret i. Der sker fantastiske mirakler i Pakistan, hvor mennesker bliver helbredt for dødelige sygdomme og sat fri fra både fysiske og åndelige fængsler i Pakistan, fortæller han.

Under mødet, som starter kl. 14.00, vil der være lovsang ved Richard Bechmann, Klovborg, og til sidst vil både Peer Laigaard og Henrik Holm bede for dem, der ønsker det.

Maria i retten

Henrik Holm fortæller fra arbejdet i Pakistan:

"I "folkeskolen" gik Maria (min kone) i klasse med en muslimsk pige, som fulgte efter de kristne piger, når de gik i kirke. 6 år efter skolen kom hun til Marias hjem og spurgte, om hun måtte få en bibel, for som hun sagde: "Jeg elsker Jesus så meget, at jeg bare må læse hans Ord." Hun fik selvfølgelig Marias urdu bibel.

Samme dag om aftenen kom præsten fra Marias kirke på besøg, han sagde at Helligånden havde bedt ham bringe en ny bibel til hende, så hun var ikke bibelløs i mange timer. Nu var hun ikke længere i tvivl, om hun havde gjort det rigtige. Straffen for at hjælpe en muslim til at konvertere er mellem 5 års fængsel og dødsstraf.

Men Gud har lovet at passe på Maria, så det stod hun fast på, og hun blev frifundet, hvorefter hun faldt på knæ i retten og sagde "Tak Jesus".

Marias klasse-veninde er senere kommet til en anden storby i Pakistan, hvor hun er blevet gift med en kristen mand og har fået 2 børn."

Gud helbreder

"Vi holder møder i to ender af Faisalabad (som har 3,7 mio. indbyggere), samme steder hver gang, så rygtet går, og vi møder mange, som kommer langvejs fra for at få et møde med Gud og hans nåde.

En muslimsk familie kom til møde, fordi manden i familien var syg. Manden blev helbredt, og de er nu kommet til vore møder i over et år. En dag talte Maria med konen, hun sagde, at da ham den hvide mand fortalte om Jesus, kunne hun jo ikke undgå at sige JA til ham, for den hvide mand talte om ham, som om han var den bedste og fuld af kærlighed til os, og at han var den eneste vej til Gud. Så nu har de en relation med den levende Gud. Gud leder muslimer til os, så vi kan lede dem tilbage til ham.

Efter godt et år havde denne muslimske familie inviteret en anden familie med til møde og det samme gentog sig. Familiens far, mor og 2 døtre gav deres liv til Jesus, og faren blev helbredt for nyresmerter.

Fantastisk samarbejde vi kan have med vores Jesus," understreger Henrik Holm. Han håber, at Maria også får mulighed for at komme til Danmark, og at de fremover kan holde flere møder i Peer Laigaards galleri i Salling.

Bodil

Mødet finder sted i ARTSalling, hvor Peer Laigaard udstiller sine billeder med motiver fra Bibelen, Jerusalem og Sallingområdet. Foto: ARTSalling

Maria og Henrik Holm prædiker. Foto: Love of God Ministry Pakistan

Det rygtes i storbyen Faisalabad, når Love of God Ministry holder møder. Foto: Love of God Ministry Pakistan

Love of God Ministry arbejder blandt de fattigste i Pakistan, blandt andet på en mustensfabrik. Foto: Love of God Ministry Pakistan

Udfordringen

Udfordringen er en **selvejende** fælleskirkelig ugeavis med stof fra både **frikirker og folkekirken.** Avisen finansieres af abonnementer og annoncer og er **uafhængig** af såvel kirker som organisationer. - 2025: Årgang 53. Medlem af avisernes organisation Danske Medier. ISSN nr. 0902-5693

Simon Thidemann · Lisbeth Thomsen · Bodil Lanting · Erik Damm · Henriet. Pallesen
Troels Hertzum · Eilis Jokszies · Henrik Engedal · Kirsten Krog · Lisbeth Jepsen

Tlf: 74 56 22 02. Postadresse: Jernbanegade 1, 6070 Christiansfeld.
Redaktion@udfordringen.dk
Simon Thidemann (ansv.hav.), Lisbeth Thomsen, Bodil Lanting, Eilis Jokszies, Anne Manning-Pedersen, Kirsten Krog m.fl.
Korrektur: Ingolf Becker.
Brevkasseredaktører: Anne Manning-Pedersen og Poul Henning Krog.
Ung@udfordringen.dk: Henrik Engedal
Annoncer@udfordringen.dk:
Erik Damm og Lisbeth Thomsen
Abonnement@udfordringen.dk
Troels Hertzum
Bogsalg@udfordringen.dk
Bogholderi@udfordringen.dk
Henriette Pallesen
Hjemmesider: udfordringen.dk hosianna.dk (bøger, musik, film) udf.nu (for unge).
Revision: Redmark, Århus.
Tryk: Jysk Fynske Medier.
Medl. af Danske Medier. ISSN 0902-5693

Danskere stod sammen med Israel under Løvhytte-festen i Jerusalem

Israel, du er ikke alene! fastslog teksten på danskernes banner under Jerusalem-marchen.

Af Nick Hansen, national leder for ICEJ Danmark

Blandt de over 1.500 deltagere fra 71 nationer var der mere end 20 danskere, som oplevede historien udfolde sig midt i bøn, lovsang og forventning om frigivelsen af gidslerne.

For mange blev det en rejse ind i Bibelens levende virkelighed – hvor profeti og samtid mødtes. To år efter 7. oktober-angrebet vendte kristne fra hele verden tilbage til Jerusalem for at fejre Løvhyttefesten – ikke som turister, men som vidner om håb, trøst og trofasthed.

Blandt de over 1.500 deltagere fra 71 nationer var mere end 20 danskere, der oplevede historien udfolde sig midt i bøn, lovsang og forventning om frigivelsen af gidslerne.

Et profetisk øjeblik af håb

I Jerusalem samledes nationerne igen til den bibelske Løvhyttefest, som i år bar temaet "Ti fra hver nation" fra Zakarias 8,23. Profetien taler om, hvordan folkeslagene griber fat i jøden og siger: "Vi vil gå med jer, for vi har hørt, at Gud er med jer." Det var præcis, hvad der skete, da tusindvis af kristne valfartede til byen for at stå sammen med det jødiske folk – i tro på, at Gud stadig har et særligt kald for Israel såvel som for alle nationer.

Årets fest faldt i en tid, hvor forhandlingerne om frigivelsen af de sidste israelske gidsler stod på. Rygterne begyndte allerede første dag, og under præsident Isaac Herzogs tale blev det bekræftet, at en aftale var nært forestående.

Præsident Herzog takkede de kristne for deres mod og trofasthed: "I jeres kærlighed til Israel står I som et lys i en tid af mørke. I beder for vore gidsler, spreder sandheden om Israel og lader kærlighedens sprog overvinde hadet."

Han afsluttede med en bøn, som lød som et ekko af festens tema: "Må Gud bringe vore sønner og døtre hjem fra helvedet – og udbrede sin løvhytte af fred over alle, der elsker dette land."

Når Bibelen bliver levende

For mange danskere blev årets Løvhyttefest en oplevelse af, at Guds ord gik fra teori til erfaring.

"Jeg rejser hjem med dyrebare minder i bagagen og en større forståelse af, at når jeg står i pressede situationer i livet, er det dér, tingene kommer til overfladen," fortæller Annie Birthe Matthes fra Århus. "Det blev så fint illustreret i Getsemane Have – dér bliver kun det tilbage, som er rent og helligt, værdigt til at møde vores brudgom. Tænk at nogle af os fik lov at opleve gidslernes frigivelse."

"Det var en stor glæde og velsignelse at deltage i Løvhyttefesten, som beskrevet i Zakarias 8 og 14, og at være med til at støtte og velsigne jøderne og Israel," siger Bodil Slundt fra Haslev. "Det var stærkt at møde jøderne ved Jerusalem-marchen og mærke deres taknemmelighed for vores støtte og kærlighed.

Ordene på det danske banner er sande: 'Israel, you're not alone.' Det var så rigt velsignet med fællesskab, bøn, lovsang og besøg på bibelske steder. Fortællingen om vinpressen i Getsemane – som billede på Jesus, der blev knust for vores skyld – gjorde dybt indtryk."

"Vi har elsket at være her," siger Bernth Jepsen fra Brande. "Vi kom hertil med ordet fra Zakarias 8,20-22 om, at folk fra alle nationer skal komme og bede om Guds nåde. Det har været vigtigt for os at bede for vores land, familie og kirker i Danmark. Jerusalem-marchen var helt speciel – mange personlige møder med både børn, voksne og gamle. Vi delte ud af kærlighed og trøst, og det blev virkelig taget imod. Vi glemmer det aldrig."

Disse vidnesbyrd afspejler den trofasthed, som ICEJ's præsident, Dr. Jürgen Bühler, udtrykte i sin refleksion: "Vi vil fortsat stå på Israels side – og på den rigtige side af historien."

Fra mørke til lys

Festen i år var ikke en fejring på trods af krigen, men en fest midt i den. En påmindelse om, at troen altid lyser stærkest, når verden er mørkest. Det blev synligt, da kristne fra 71 nationer stod foran Knesset og bad, mens forhandlingerne om gidslernes frigivelse fandt sted.

Præsident Herzog mindede os om, at "vi står ved et korsvej, hvor valget mellem liv og død, velsignelse og forbandelse, ligger foran os." For os, der var til stede, blev det tydeligt, at vi ville vælge livet – og at vi stod sammen med Israels folk i troen på, at Gud endnu engang rejser sit folk.

Hvorfor Løvhyttefesten angår os som kristne

Løvhyttefesten er ikke blot en jødisk tradition – den er et profetisk vindue, hvor Guds frelsesplan for både Israel og nationerne træder tydeligt frem. Bibelen taler om, at alle folkeslag engang skal drage op til Jerusalem for at tilbede Herren (Zakarias 14:16). Når vi som kristne deltager, er det derfor ikke blot en rejse til Mellemøsten, men en rejse ind i Guds hjerte og historie.

Festen minder os om, at Gud stadig bor midt iblandt sit folk. Løvhytterne – de midlertidige telte – peger på, at mennesket er på vandring, og at vores sande hjem er hos Gud. Samtidig vidner festen om Guds trofasthed gennem historien: han, som førte sit folk ud af ørkenen, leder dem stadig i dag.

Som kristne står vi kaldet til at trøste Israel, som Esajas siger: "Trøst, trøst mit folk" (Es. 40,1). Det er netop, hvad Løvhyttefesten gør – den samler troende fra hele verden til at stå sammen med Guds folk, ikke blot med ord, men i handling.

Næste års Løvhyttefest

Næste års Løvhyttefest bliver ikke mindre profetisk. Temaet bliver "Herren brøler fra Zion" (Joel 4,16), og allerede nu mærkes forventningen. Derfor inviterer ICEJ Danmark, som har arrangeret rejser siden 1981, til at tage med igen i 2026 – for at stå skulder ved skulder med Israel og opleve, hvordan Gud kalder nationerne til sig.

Ved early bird-tilmelding gives 1.000 kroners rabat på rejsen.

Der er få steder i verden, hvor troen føles så levende som i Jerusalem under Løvhyttefesten.

Den danske gruppe var på guidet tur i Jerusalem

Nyheden om gidslernes frigivelse udløste jubel og glædesdans. Fotos: ICEJ

COMPOUNDERS

MW Compounders er en dansk børsnoteret investeringsforening. Foreningen har investeret i 20-30 globale compounder-aktier.

Læs mere her: www.mwcompounders.dk

Kontakt: Johannes Møller 61 31 64 85

KLUMME

Tak for min indremissionske opvækst

Nogle er kede af deres indremissionske opvækst. Jeg er glad for min. Den har hjulpet mig ind på troens vej og til at finde retning i livet - og helt sikkert skånet mig for ensomhed og bump især i ungdomsårene.

Mange ting stod fast

I mit barndomshjem var der mange ting, som stod fast. Lad mig give nogle eksempler:

- Gud var en virkelighed. Ham kunne vi altid henvende os til.

- Vi var kristne. Jeg forstod efterhånden, at ikke alle var det på samme måde som os. Troen havde konkrete udtryk: Bordbøn, søndagsskole, kirke, morgenandagt, aftenbøn, børnebibel og fejring af dåbsdage.

- Virke for troens udbredelse og at hjælpe andre ind på troens vej, var en naturlig ting.

- Alkohol var noget skidt.

- Røg var ok (blev delt ud ved familiefester), indtil far fandt ud af, at han var slave af det, så var det også slut med røg.

- Børn kom automatisk (vi var 6 søskende), fordi mor og far elskede hinanden. At de gjorde det, så vi tydeligt i dagligdagen, når de kyssede hinanden og aldrig skændtes og altid var irriterende enige i deres kommunikation med os børn.

- Seksuallivet var ikke noget, der blev snakket om. Da jeg opdagede, hvad det handlede om, forstod jeg samtidig, at det var noget, som hørte ægteskabet til.

- Det var forbudt at bande.

- Søndagen var noget særligt. Rundstykker om morgenen inden kirke og søndagsskole – og 25 øre til slik. Feje og rive uden for huset og på havegangene om lørdagen, hørte med til søndagsforberedelserne.

- Vi blev opmuntret til at deltage i kristne aktiviteter. Da vi var gamle nok, kunne vi begynde som spejder eller i *KFUM-klub. Vi blev bakket op i at påtage os lederopgaver. Ungdomsårene var en god tid pga. fællesskabet i KFUM og KFUK. Vi var sammen, unge af begge køn, i et muntert, frit og meningsfyldt miljø på de ugentlige mødeaftener i Hillerød og til de store månedlige arrangementer i Nordsjællands-kredsen samt weekend- og sommerlejre. Jeg elskede disse arrangementer. Der blev jeg også "omvendt".

Helvedesangst

Nogle siger, at de blev påført en angst for Helvede i deres indremissionske opvækst. Det er trist, at det var sådan for nogen. For mit vedkommende vidste jeg om både frelse og fortabelse, himmel og helvede. Men Jesus var der jo … han havde sørget for, at der ikke var grund til frygt. Var forholdet til ham så en forudsætning for at undgå Helvede? Ja, det var det vel. Men det var ikke noget problem, når han havde gjort det, der skulle til for frelse og adgang til himlen.

Munter hverdag og det ene fornødne

Vi legede på gaden med naboernes børn. Klatrede i træer. Byggede huler, lavede gadeklub og spillede kort, både æsel og sorteper. Jeg opdagede ikke en masse ting, som var forbudt – måske er det fordi, der var så meget godt, som var tilladt og pga. alt det spændende i IM og M&K, hvor der på hvert alderstrin var noget nyt. Jeg tror ikke, at jeg havde fået fat i kristendommen som noget væsentligt, hvis ikke jeg var opvokset i dette miljø.

- Når alt dette er sagt, gælder det selvfølgelig for enhver, at vi må tage et opgør med vores opvækst. Vi skal kun tage de ting med videre, som vi kan rumme i et ærligt hjerte. Men lykkelig er den, der efter sorteringen stadig har det vigtigste tilbage.

- Jesus sagde: "Ét er fornødent". Dette ene fornødne har Indre Mission altid været god til at holde fast i. Så tak for min indremissionske opvækst!

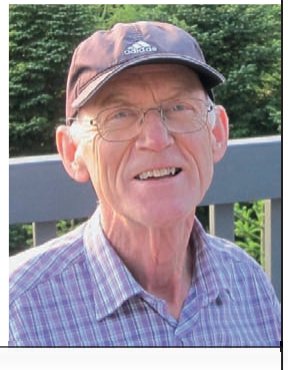

Af Jens Fischer-Nielsen

Jens Fischer-Nielsen er tidl. missionær i Bangladesh og tidl. sognepræst i Esbjerg.

**KFUM og KFUK var i min barndom og ungdom Indre Missions børne- og ungdomsarbejde.*

Et af tilbuddene i Viborg Stift hedder Par på Vandring. Foto: Karin Juul Jensen

Både vandreture, retræte og oprydning kan være med til at styrke parforholdet, mener Kirkernes Sociale Arbejde i Viborg Stift.

Viborg Stift inviterer til Paruge46

Man skal pleje og forkæle sit parforhold, også selvom alt er godt. Det mener Kirkernes Sociale Arbejde i Viborg Stift, som har udviklet en række koncepter, der kan komme par og familier i de enkelte sogne til gode.

I samarbejde med Herning Kommunes Demensteam inviteres til en fyraftenssamling den 11. nov. i Fredens Kirke om udfordringer i parforholdet, når den ene rammes af demens. Her vil Helle Holmer Petersen fortælle sin egen historie, om hvordan det var, da hendes mand blev ramt af demens. Hvad der skete af forandringer i familien, om udredningen og om, hvordan samværet og parforholdet blev ekstra udfordret, da hendes mand senere kom på plejehjem.

Blandt de mange tilbud, som fremgår af hjemmesiden for Kirkernes Sociale Arbejde i Viborg Stift, er:

Årligt pareftersyn, Vitaminer til parforholdet (kursus for par), Par på Vandring, Parweekender, Valentin i kirken, Mægling, Retræte for par og Paruge46.

Paruge46

Om de særlige tilbud i Paruge46 skriver arrangørerne om de mange muligheder:

"I uge 46 vil vi sætte fokus på par i hele Viborg stift. Så har du en idé til et arrangement, hjælper vi dig gerne med at få det på benene, vi hjælper også gerne med PR-delen."

Som eksempler nævnes blandt andet foredrag, fællessang om parlivet, et kursus for par, der gerne vil giftes, en dag for dem, der har deres ægtefælle på plejehjem, dans og en filmaften.

Parvandring

I Holstebro-området kan man den 8. november deltage i Par på Vandring ved Sevel kl. 10.00-17.00. Her kan man gå enten en 7 km eller 15 km lang rute med egen partner.

Undervejs vil der være perioder med stillevandring og refleksion over spørgsmål. Der vil også være strækninger med samtaler med egen partner. Arrangørerne sørger for vand, snacks og frokost, men deltagerne medbringer selv kaffe.

Det er gratis at deltage, men det kræver tilmelding senest 1. november 2025. Dagen arrangeres af Kirkernes Sociale Arbejde i Holstebro, Lemvig og Struer Kommuner

Krop, sjæl og samtale

Arrangementet foregår i Mejdal Kirke den 11/11 kl 16.30-18.00. Med udgangspunkt i Kristuskransen ledes hvert par i øvelser, der hjælper til at finde ro i hoved og krop og øge nærværet med sin partner. Undervejs er der en lille genfortælling af en bibelhistorie.

Deltagerne medbringer løse eller elastiske bukser samt et par varme strømper. Der er plads til 7-8 par.

Parforholdet - Når den ene rammes af demens

I samarbejde med Herning Kommunes Demensteam inviteres ind til en fyraftenssamling den 11/11 i Fredens Kirkes lokaler på Sjællandsgade i Herning om udfordringer i parforholdet, når den ene rammes af demens sygdom.

Demenskonsulent Anni Rønnow vil også deltage på mødet, og hun vil også gerne svare på eventuelle spørgsmål.

Der vil blive serveret kaffe/te og lidt mundgodt undervejs

Det er gratis at deltage, men tilmelding er nødvendig.

Partid for forældre til 0-6 årige

Den 10. november kl. 20.00 - 21.30 er der zoom-møde for småbørnsforældre. Ved tilmelding senest den 1. november kan man få tilsendt trykte refleksionskort og materialer til aftenen.

Parterapeut Lisbeth Ryelund vil fortælle om, hvordan parforholdet ofte kan blive udfordret i årene med små børn og giver nogle værktøjer til, hvordan forældre kan finde hinanden i en hverdag med for lidt tid og for lidt søvn.

Efter et kort oplæg får deltagerne mulighed for hjemme at snakke sammen med inspiration fra oplægget. Lisbeth er tilgængelig via zoom, hvis man ønsker sparring undervejs.

Vitaminer til parforholdet

Hvis ens sogn har lyst til at arrangere en aften for par (det kunne fx være for konfirmandernes forældre), tilbyder Kirkernes Sociale Arbejde i Viborg Stift lige nu, at man kan at booke parterapeut Lisbeth Ryelund eller psykolog Bodil Kappelgård til arrangementet.

Oprydning og indretning

Den 11/11 er der i Baptistkirken foredrag om "Hvordan I genantænder kærlighedsgnisten i hjemmet og parforholdet. Forstå, hvordan I giver slip på det unødige fra fortiden og skaber plads til nye eventyr".

Der er tale om et muntert og tankevækkende foredrag ved Kirsten Steno, House-Coach og Mirjam Madsen, oprydningsekspert, der begge har mange års erfaring med at skabe kærlige hjem. De kender også til parforholdsudfordringer i indretning og vedligehold af hjemmet - fra egen erfaring.

Mig og dig - Misforståelser, mønstre og mening

Tirsdag 11. november kl. 16.30 - 19.00 inviterer Familienetværket på Aulum Kristne Friskole til en aften med psykolog Bodil Kappelgaard om parforhold og familieliv.

Her vil man dykke ned i emner som: Kommunikation og misforståelser, Parforholdets mønstre og vaner, Længsler og forventninger, Tilgivelse og forandring.

Under snakken er der aktiviteter og leg for børnene i et andet lokale. Aftenen slutter med spisning. Det er gratis at deltage. Tilmelding via sms til Signe Lyskjær 6133 6217.

Læs mere om disse og alle de andre tilbud for par og familier på hjemmesiden.

Bodil

Elever og lærere foran Mariager Højskole. Foto: Mariager Højskole

Mariager Højskole fejrer 70-års jubilæum med åbent hus

Lørdag den 25. oktober kl. 13-18 åbner Mariager Højskole dørene for alle, når skolen fejrer sit 70-års jubilæum med en dag fuld af liv, musik, historie og fællesskab.

Der bliver rundvisning af elever, workshops med skolens kreative og musiske valgfag, udstillinger med billeder og videoer fra skolens rige historie – og selvfølgelig kaffe, kage og friskbagt pizza fra højskolens populære pizzaovne.

"Det bliver en festlig dag, hvor alle er velkomne. Vi håber at se tidligere elever og ansatte, højskolens venner fra det kirkelige miljø – men også borgere i lokalområdet, som måske ikke kender os endnu, selvom vi har været her i 70 år," siger forstander Leif Petterson.

Fra lokalt til globalt fællesskab

Mariager Højskole blev grundlagt af pinsebevægelsen i 1954 og indviet året efter med stor opbakning fra både byrådet, folkehøjskolebevægelsen og Folketingets formand. Det første elevhold bestod af 39 unge, som boede på skolen og fik undervisning i både almene højskolefag og bibelske fag.

"Det er fascinerende at se, hvordan unge gennem generationer har søgt hertil for at udforske deres tro, studere Bibelen og engagere sig i kirke og samfund. De er nysgerrige, sociale og er bevidste om globale udfordringer i tiden – og derfor tilbyder vi i dag tre missionsrejser i løbet af et skoleår," fortæller Leif Petterson.

Carolyne Kaddu Rasmussen medvirker ved jubilæumsfesten fra kl. 16.30 sammen med en hemmelig gæst i et underholdende talkshow. Hun er foredragsholder, forfatter og TV-vært, kendt fra programmerne Sunday og Helt Sort på TV2. Foto: Oliver Saundrey

I dag har skolen 50-60 elever på det lange højskolekursus samt ugekurser for både unge og seniorer. Derudover samarbejder Mariager Højskole med et kristent universitet i Australien, som udbyder en bachelor i anvendt teologi og en master i lederskab og teologi – med 23 studerende tilknyttet i år.

Talkshow med kendt TV-vært

Jubilæumsfesten kulminerer kl. 15.00 med musik, lovsang, interviews med tidligere forstandere og elever – og kl. 16.30 går Carolyne Kaddu Rasmussen på scenen sammen med en hemmelig gæst i et underholdende talkshow. Carolyne er foredragsholder, forfatter og TV-vært, kendt fra programmerne Sunday og Helt Sort på TV2.

"Vi synes ikke, at et 70-års jubilæum skal være kedeligt! Carolyne er kendt for sin humor, varme og livsglæde – og hun rammer både unge og gamle. Alle aktiviteter på dagen er gratis, og alle er velkomne", siger Leif Petterson med et smil.

Tid og sted:

Jubilæumsfesten foregår lørdag den 25. oktober kl. 13.00 – 18.00 på Hjulhusvej 12B, 9550 Mariager.

Red

Ny netværksdag skal styrke DanskOases lokale menigheder

MenighedsOase er et nyt tiltag fra DanskOase. Der er tale om en netværksdag som supplement til organisationens to store konferencer, LederOase og SommerOase. MenighedsOase holdes lørdag den 1. november i Kolding Valgmenigheds lokaler.

Formålet med dagen er at dele erfaringer og derved inspireres og lære sammen. Lokale menigheder og fællesskaber kan deltage med et team på maks. 10 personer, og netværksdagen er en blanding af input og procestid. Hvert team kan drøfte og omsætte læring i konkrete idéer og forandringer, som kan bruges hjemme i den lokale sammenhæng.

Der vil være fokus på at være lokal kirke, og der vil særligt blive arbejdet med to spørgsmål:

1. Hvordan fremmer vi samtalen om tro med mennesker, som gerne vil, men savner et sprog for at tale om tro?
2. Hvordan engagerer vi menigheden i diakoni og indgår samarbejde med kommunen og andre aktører?

Mikael Wandt Laursen.

To ledere udenfor DanskOases eget regi er indbudt til at komme og dele deres erfaringer og praksis for derved at inspirere og udfordre deltagerne i arbejdet med dagens tema. Der er tale om kendte og erfarne profiler i dansk kirkeliv, nemlig Mikael Wandt Laursen, direktør i Resonantia, tidligere generalsekretær i FrikirkeNet, og Ruben Holmgreen Falk, generalsekretær i Kirkernes Integrations Tjeneste (KIT).

Ruben Holmgren Falk.

En del af formålet med dagen er også, at menighedsnetværket får et bedre kendskab til hinanden. Mange har allerede fundet nogle svar på dagens spørgsmål og gjort erfaringer, som kan være til hjælp og inspiration for andre menigheder. Deltagerne forventes at blive en blanding af menighedsrådsmedlemmer, ansatte og frivillige medarbejdere.

Om DanskOase

DanskOase er en kirkelig netværksbevægelse, der arbejder for fornyelse i den danske kirke ud fra Folkekirkens evangelisk-lutherske grundlag. Gennem konferencer, netværk og ressourceformidling ønsker man at skabe rammer for, at troen bliver en hjertesag gennem levende fællesskaber, der er tilstede midt i samfundet.

Lisbeth

Hovedtaler på lederkonference er fra Christ Church London

Når FrikirkeNets årlige lederkonference løber af stablen den 7. - 8. november, kan deltagerne se frem til at møde seniorleder og tidligere BBC-journalist Andy Tilsley fra Christ Church London, der er årets hovedtaler.

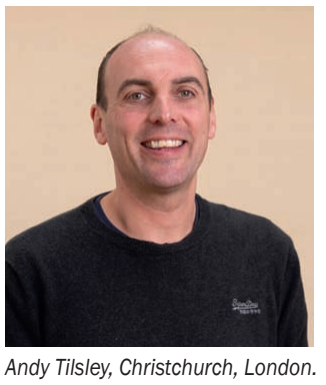

Andy Tilsley, Christchurch, London.

Med over 20 års ledererfaring og en passion for at hjælpe mennesker til at lede med integritet vil Andy Tilsley fortælle om både kampene og glæderne ved lederskab. "Der er mange, der har lederrollen – men ikke tager ansvaret, når det bliver svært," siger Andy.

Konferencens tema er 'Sendt sammen - også til hverdag' og byder udover Andy Tilsley på et bredt udvalg af talere fra mange forskellige sammenhænge i Danmark. Konferencen afholdes i Mariager.

Lisbeth

LEDERARTIKEL

Hverdagsmirakler

Som kristne elsker vi at høre glade vidnesbyrd om Guds indgriben, svar på bøn og læger, som måber over helbredelser, der er helt i modstrid med alle lærebøgerne. For der sker jo undere, også her på vores breddegrader, selv om vi hurtigt glemmer at give Gud æren. Desværre kommer vi alt for ofte, efter nogen tids forløb, til udelukkende at give lægerne æren for de helbredelser, der sker.

Men der findes andre mirakler end dem, som lægerne må opgive at forklare. Mange undere sker i det skjulte, i menneskers sind. Det er sjældent noget, som sker i et nu og bare én gang for alle. Mange af disse undere kræver både daglig kamp og helhjertet overgivelse livet igennem. Men de sker - endda hver eneste dag:

- Tænk fx på den kronisk syge eller handicappede, som trods sine svære livsvilkår formår at bevare både tro og glæde og sprede begge dele til andre.
- Tænk på den forurettede, som formår at tilgive sin voldsmand.
- Tænk på enken, som tilgiver sin mands morder.
- Og tænk på de mennesker, der trofast beder for andre, dag efter dag.

Nogle mennesker står som lysende eksempler på Guds nåde. Ikke fordi de blev helbredt eller bønhørt, men fordi Guds kraft skinner klart gennem deres skrøbelighed. Fordi de er ærlige om deres depressioner, tvivl, kampe og nederlag, både overfor mennesker og overfor Gud. Og fordi det svære får dem til at søge ind i Guds favn.

Da Joni Eareckson Tada som 17-årig sprang hovedspring i et alt for lavvandet område i Chesapeake-bugten i USA, fik hun et brud mellem den fjerde og femte nakkehvirvel. Hun blev lammet fra skuldrene og ned, og lægerne fortalte hende, at hun kunne forvente at dø allerede som 27-årig.

Men nu har hun lige fejret sin 76 års fødselsdag, dvs. hun har levet 59 år med kvadriplegi, altså lammelse af begge arme og ben. Joni sidder stadig i kørestol og er helt afhængig af andres hjælp i stort og småt, hun har kroniske smerter og har haft adskillige andre helbredsproblemer, inklusive kræft.

Alligevel har hun som handicappet formået at starte den kristne hjælpeorganisation *Joni and Friends*, der blandt andet har evakueret flere hundrede handicappede ud af Ukraine, siden den russiske invasion og krigen startede. Hun har også skrevet over 30 bøger, malet (med munden), holdt foredrag mm. Og hun inspirerer stadig både raske og syge til at se på Jesus.

”Hvad gør du, når du oplever prøvelser? Beklager du dig, eller takker du Jesus for hans offer?” spørger Joni i en video, hvor hun fortæller, at hun nu også har mistet evnen til at spise selv.

Beklagelser gør ikke noget godt for nogen, fastslår hun derefter og nævner flere bibeltekster, bl.a. Rom 12,1, hvor Paulus skriver: ”Så formaner jeg jer, brødre, ved Guds barmhjertighed, til at bringe jeres legemer som et levende og helligt offer, der er Gud til behag – det skal være jeres åndelige gudstjeneste.”

Joni nævner også Rom. 8,28: ”... vi ved, at Gud kan få det bedste ud af alting, når det gælder dem, der elsker ham.”

Og hun nævner Josef, der blev solgt som slave af sine egne brødre og måtte så meget ondt igennem i Egypten. Mange år senere fortalte Josef brødrene, at han tilgav dem, og han havde indset noget meget vigtigt:

”Selvom jeres hensigter var onde, ved jeg, at Guds hensigt var at vende det til noget godt, for han gav mig den position, jeg har i dag, så jeg kunne redde mange menneskers liv.” (1. Mos. 50,20).

”Gud bruger det, han hader, for at opnå det, han elsker,” understreger Joni med henvisning til både Josefs historie og Rom. 8,28.

Ser vi også muligheden for at bruge vore egne udfordringer som hverdagsmirakler til gavn for Guds rige?

Af Bodil Lanting

UGENS PRÆDIKEN

Af Camilla Thomas

Assisterende programchef &
divisionschef Øst, Frelsens Hær

Kærlighedens forbundethed

Denne uge har min mand og jeg 29-års bryllupsdag. Denne tid på året går jeg automatisk ind i en selvreflektion om vores kærlighed til hinanden. I dagligdagen tænker jeg ikke så meget på det, livet kører bare derudaf.

Men dagens tekst hjalp mig i min refleksion. Hvad betyder det at elske en anden? Er det anderledes at elske Gud? Min konklusion var, at Gud og hans skabning er underfuldt forbundne.

Alle historier har et sørgeligt element, og i ugens dialog fornemmer vi, at ved at være vidne til farisæernes forhør af Jesus talte Jesus om forbundetheden i Guds kærlighed, og Jesus rakte indirekte ud i forbundethed til dem. Men farisæerne ville ikke have noget af at være forbundet med ham. Det minder mig om et citat, jeg hørte engang, ”Jesus kom ikke for at give os en religion, men en relation.”

Det hele er forbundet - at elske Gud af hele dit hjerte, og at elske din næste som dig selv.

Elske Gud - Det første og største bud

Jeg synes ikke, at der er en forskel på at elske Gud og elske andre, på trods af at menneskelig kærlighed fejler, men det ved jeg, Guds ikke gør.

Jeg oplevede engang at vågne tidligt om morgenen med sangen ”My favorit things” fra filmen Sound of Music kørende i hovedet. Jeg nynnede med og dansede rundt i mit indre (for ikke at vække min mand). Pludselig afbrød en indre stemme min sang: ”YOU, Camilla, are my favorit thing!” Jeg var målløs og rørt til tårer. Tænk, at Helligånden elsker at bo i mig. Og jeg måtte bare svare: I lige måde, jeg elsker også dig!

En anden forfatter, jeg tit inspireres af, er Derek Prince, som har sagt: ”Kærlighed er motiveret af lydighed,” som stemmer overens med Jesu ord til sine disciple i Joh. 14,15: ”Elsker I mig, så hold mine bud.” Kærligheden er et valg og en praksis. Den holdes i live, når den får næring.

Elske andre – Det andet bud, der står LIGE med det første

Jeg har oplevet to gange en fremmed, som kom ind i mit korps' menighed og bad om hjælp, hvor jeg bagefter havde en mærkelig følelse af: var det i virkeligheden en engel, jeg havde haft besøg af? At Gud besøger os gennem "andre", er tegn på skaberens kærlighed og forbundethed med sin skabning.

Ægteskabet er fantastisk gave og opfindelse! Det handler om at støtte hinanden og have fællesskab og samarbejde gennem livet. Min mand gør så meget for mig, og dét, han gør, er for vores begges gode. For at vi kan være sammen. Jesus, vores åndelige brudgom, har også gjort så meget for os, også med det formål, at vi kan være sammen. Han døde for vores synd, så den ikke hindrede os i at have fællesskab med ham, som er syndfri. Vi kan ikke komme udenom Thomas Watson citat: “Jesus is not loved until sin is loathed”. *(Jesus er ikke elsket, før man afskyer synden, red.)*

Forfatteren Danielle Strickland har været officer I Frelsens Hær. Jeg deltog i et online møde, hvor hun sagde: ”Vi har modtaget Guds kærlighed, så vi kan blive Guds kærlighed. Vi kan kun give, hvad vi har modtaget.”

Vi har modtaget Guds kærlighed, så vi kan blive Guds kærlighed. Vi kan kun give, hvad vi har modtaget

Når folk møder dig, møder de din kirke, og husk at når folk møder dig, så lad dem møde Gud!

En dag, da jeg som sygeplejerske skulle vaske en ældre dame, hviskede en indre stemme: ”Når du rører dine patienter, forestil dig, at det er din gamle mor.” Det gibbede i mig, for det ville jeg gøre med mildhed og respekt. En sygeplejerskes berøring viser hospitalets evne til empati. Når folk møder dig, møder de din kirke, og husk, når folk møder dig, så lad dem møde Gud!

Elske dig selv

”Elske andre, som dig selv…” Da jeg skulle forberede en gudstjeneste om at ”Give nåde til andre”, afbrød en indre stemme mig med; Husk at tage én til dig selv!” Ih, hvor er det irriterende, når Gud irettesætter én for at være for hård ved sig selv, selvkritisk og have for høje forventninger. Men det var jo af bare kærlighed. For ved at være god ved dig selv, er du god for din familie, er du god mod Gud - det hele er forbundet.

Prædikentekst: Matt. 22,34-46

Det største bud i loven

Da farisæerne hørte, at Jesus havde lukket munden på saddukæerne, samledes de, og en af dem, en lovkyndig, spurgte ham for at sætte ham på prøve:

»Mester, hvad er det største bud i loven?« Han sagde til ham: » ›Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind.‹ Det er det største og det første bud. Men der er et andet, som står lige med det: ›Du skal elske din næste som dig selv.‹ På de to bud hviler hele loven og profeterne.«

Mens farisæerne var forsamlet, spurgte Jesus dem: »Hvad mener I om Kristus? Hvis søn er han?« De svarede: »Davids.« Han sagde til dem: »Hvordan kan David så ved Ånden kalde ham herre og sige: ›Herren sagde til min herre: Sæt dig ved min højre hånd, indtil jeg får lagt dine fjender under dine fødder?‹ Når David altså kalder ham herre, hvordan kan han så være hans søn?« Ingen kunne svare ham et ord, og fra den dag turde heller ingen længere spørge ham om noget.

Bibeltekst bringes med tilladelse fra Det Danske Bibelselskab og er fra den autoriserede oversættelse af Bibelen fra 1992. © Det Danske Bibelselskab 1992.

Af Carsten Fonsdal Mikkelsen,
missionær og journalist i Kirkjuliga Heimamissiónin, Færøerne

Kirken er ikke et politisk parti

Efter Charlie Kirks død har jeg fulgt med i debatten. Den har været hård. Ord som racist, hadtale og cancel-kultur flyver frem og tilbage. Og det er endda nærmest i den pæne ende af den lange række af skældsord. Polariseringen er enorm. Det minder mig om en slagmark, hvor to parter sidder i hver deres skyttegrav og skyder løs på hinanden. Alle er overbeviste om, at netop deres sag er den eneste retfærdige.

Og jeg tænker: Hvor hører kirken hjemme i det her?

Kirken skal være som Røde Kors på slagmarken. Midt i krudtrøgen går nogle mennesker med et rødt kors på armen. De skyder ikke. De råber ikke slagord. De samler sårede op. De forbinder sår. De giver vand til de tørstige. Røde Kors er ikke neutrale i spørgsmålet om liv og død på slagmarken, men de er neutrale i konflikten. Deres opgave er at samle de sårede op, forbinde deres sår og give dem en chance for at leve videre.

Som Røde Kors på slagmarken

Jeg ser et billede for mig. Midt i krudtrøgen går nogle mennesker med et rødt kors på armen. De skyder ikke. De råber ikke slagord. De samler sårede op. De forbinder sår. De giver vand til de tørstige. Røde Kors er ikke neutrale i spørgsmålet om liv og død på slagmarken, men de er neutrale i konflikten. Deres opgave er at samle de sårede op, forbinde deres sår og give dem en chance for at leve videre.

Sådan skal kirken være i en polariseret tid. Vi er ikke sat til at føre kulturkrig. Vi er sat til at bringe håb, heling og forsoning.

Men hvem er de sårede i vores tid? Det er de udstødte, der ikke længere føler sig hjemme nogen steder. Det er dem, der er trætte af at vælge side i hver eneste debat. Det er de unge, der bliver angste og stressede over presset til at mene det rigtige. Det er dem, der har opgivet at finde sandhed, håb og kærlighed i en relativistisk samtid. Det er de gamle, der føler sig glemt i kampen om at vinde de næste likes. Det er os alle sammen, når polariseringen slider på relationer og samfund.

Kirken skal være der for dem. Ikke med våben eller slogans, men med tilgivelse, heling og håb. Vi skal repræsentere Kristus og pege hen til hvilens vande.

Politisk – men ikke partipolitisk

Misforstå mig ikke: Som kristne skal vi helt sikkert blande os i samfundsdebatten. Vi bærer værdier, vi er forpligtede til at dele, fordi vi ved, verden bliver et bedre sted, når de danner fundament under fællesskabet.

... kirken som kirke er ikke et parti. Den kan ikke reduceres til højre eller venstre. Den bærer korsets tegn – ikke partifarver.

Lige nu diskuteres abort igen her på Færøerne. Her må vi som kristne sige klart: Livet er helligt. Kun Gud skal være Herre over liv og død. Når mennesker begynder at tage retten til at afgøre, hvem der har krav på livet, så kan det hurtigt få konsekvenser for flere end de ufødte børn.

Hvis et menneske kun har værdi, når det kan klare sig selv – hvad så med de handicappede? De svage gamle? Hvilket krav har de på livet? Vi ser allerede i England, at man er lidt ude på en glidebane, i forhold til hvem man vælger at lade leve, og hvem der må dø.

Derfor skal vi engagere os. Ikke for at tvinge troen ned over nogen, men fordi vi tror, at Gud har planer om lykke for os, og at hans vej er god for alle mennesker. Når vi som samfund går andre veje, ender vi ofte med at ødelægge det. Her har vi som kirke noget værdifuldt at bringe til bordet.

Men netop derfor er det afgørende at skelne: Vi er kaldet til at være politisk engagerede som borgere. Men kirken som kirke er ikke et parti. Den kan ikke reduceres til højre eller venstre. Den bærer korsets tegn – ikke partifarver.

En anderledes stemme

Og her er vi tilbage ved slagmarken. Verden råber: Vælg side!. Men kirken skal være et folk, hvor højre og venstre, sort og hvid, stærk og svag kan sidde side om side ved nadverbordet.

Ja, vi blander os i debatten. Ja, vi peger på værdier, vi tror er afgørende for et menneskeligt samfund. Men vi gør det på en anden måde. Vi råber ikke højere end de andre. Vi løfter korsets tegn – og vi bøjer os ned for de sårede.

Det er dér, vi er mest radikale. Ikke når vi vinder en debat, men når vi lever anderledes. Når vi viser, at vores identitet ikke er bundet til et parti eller en fløj, men til Kristus.

Fem påmindelser til os selv

Kirken er ikke et politisk parti – vi bærer kors, ikke farver.

Vi er sendt som fredsstiftere – vores våben er bøn, tilgivelse og tjeneste.

Vi kan være Røde Kors på slagmarken – hente, forbinde, helbrede i Jesu navn

Vi skal bringe vores værdier til bordet – men uden at gøre kirken til en fraktion.

Vi peger fremad – mod det rige, hvor Guds vilje sker, og hvor hadet får sin ende.

Hæfte med bibelske profetier om jødernes hjemkomst

Den kristne organisation Ebenezer Operation Exodus har sammen med deres magasin (1 / 2025) udsendt et lille hæfte med en lang række gammeltestamentlige tekster om det jødiske folks tilbagevenden til Israel.

Det gratis hæfte Bibelsk profeti. Det jødiske folks hjemvenden til Israel er udgivet af Ebenezer Operation Exodus International & UK Office.

Operation Exodus er den operationelle del af *Ebenezer Emergency Fund International*, som findes i 50 lande over hele verden.

"Vores vision er at være Herrens tjenere og forbedere for at hjælpe det jødiske folk med at vende tilbage til Israels Land fra alle nationerne samt at proklamere Guds riges formål med deres tilbagevenden," forklarer Georg Berthelsen fra organisationens danske afdeling, som opfordrer til forbøn og støtte for jøderne og Israel.

Det nye magasin har fokus på *Aliyah*, altså det jødiske folks emigration fra diasporaen til Israels land. På hebraisk betyder ordet Aliyah at 'gå op' - at bevæge sig fremad mod Jerusalem, forklares det i magasinet.

"Aliyah udtrykker Guds kærlighed til sit folk Israel. Hans kærlighed til det jødiske folk er evig: "Jeg elsker dig med en evig kærlighed," som han erklærer gennem sin profet Jeremias (31,3). Evig betyder, at han elskede dem fra begyndelsen, og han elsker dem i dag og vil elske dem altid," forklarer Philip Holmberg, der er international bestyrelsesformand.

I det nye magasin kan man også læse, at over 30.000 jøder har gjort aliyah siden den 8. oktober 2023. Det er et af de højeste antal siden starten af 00'erne.

Bodil

Spørg panelet

Panelet varierer mellem at tage emner op, som de selv er stødt på, og at svare på spørgsmål fra læsere eller mennesker, de har haft en samtale med.
Brian Duus Nørgaard er SoMe-kursusholder. Han svarer på spørgsmål om kirken og de sociale medier. Skriv dit spørgsmål til briduus@gmail.com

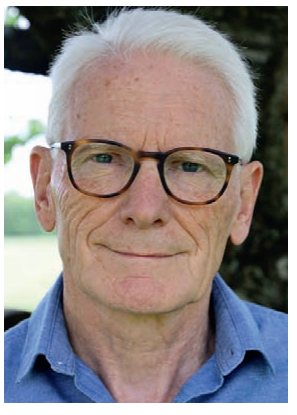

Hvordan kan kirken nå ud til de spirituelt søgende?

66 procent af voksne danskere mener, at der findes mere mellem himmel og jord. Det svarer til 2 ud af 3 voksne danskere.

Tallene er fra en nyere undersøgelse lavet af Epinion.

Mere end vi ser

Mere mellem himmel og jord. Noget metafysisk – noget, der ikke kan forklares med logik eller videnskab, men som opleves som større end os selv

Det metafysiske kunne være en særlig kraft i naturen. Måske troen på en skæbne, som har indflydelse på vores liv. Eller overbevisningen om, at vi efter døden bliver reinkarneret i en anden form.

Det er langt fra alle, der kan sætte ord på, hvad 'det mellem himmel og jord' egentlig er.

Men deres synspunkt er, at livet er mere end det, vi kan måle og veje.

På jagt efter klarhed

Blandt disse mennesker vil nogle lede efter svar i det mystiske, det uforklarlige eller spirituelle.

Måske søger de svar hos en spiritist eller astrolog.

På vejen derhen kommer de forbi den lokale kirke, men stopper ikke op. Det slår dem ikke, at der i kirken kan være mennesker, der er klar til en dialog om det spirituelle. Parate til at dele egne erfaringer. Og til at forklare, hvad Bibelen tilbyder et søgende menneske.

Ord om tro på SoMe

Gennem kirkens sociale medier kan vi nå ud til disse søgende mennesker. Vi kan gøre dem opmærksomme på, at kirkerne har interessante og relevante svar på deres spørgsmål. Spirituelle svar, som tager afsæt i en levende og dynamisk kristen tro.

Korte videoer på ét minut kan give plads til personlige fortællinger om spirituelle oplevelser i kirken – måske under sangen, bønnen, prædikenen eller i stilheden.

To mennesker kan erfare det guddommelige i en samtale om tro.
Foto: Viktoria Papazian, Åbenkirke Media

Det kan også være små beretninger om oplevelser fra en gåtur i naturen, hvor de har følt sig forbundet med den Gud, de tror på. Eller den korte fortælling om, at de i deres tro finder ro. Midt i en verden, der er urolig og uforudsigelig.

Det er vigtigt, at personerne i disse videoer bruger ord, som enhver forstår. Hvis fortællingerne sker i et indforstået, religiøst kirkesprog, mister de kirkefremmede hurtigt interessen for den lille historie.

Og så kan det være, at de netop i stedet sætter kursen mod den lokale spiritist eller astrolog. For de kan måske udtrykke sig i et nutidigt hverdagsdansk.

Gennem kirkens sociale medier kan vi nå ud til disse søgende mennesker. Vi kan gøre dem opmærksomme på, at kirkerne har interessante og relevante svar på deres spørgsmål. Spirituelle svar, som tager afsæt i en levende og dynamisk kristen tro.

Desuden kan vi med opslag på Facebook og Instagram invitere til samtaler om tro og eksistens. Snakke i en mindre gruppe, som mødes i et privat hjem.

Samtalerne kan også være mellem to personer på en café.

Når Gud bliver nær

Naturligvis skal vi også på kirkens medier invitere til gudstjenester. For gudstjenesten er en særlig anledning, hvor man kan strække sig efter det guddommelige.

I denne position kan den søgende opleve at få svar på nogle af sine spirituelle spørgsmål. Måske endda få en erkendelse af, at der faktisk er en Gud i det univers, som vi kalder mellem himmel og jord. En nærværende Gud, der vil os, og som på forhånd elsker os.

Hilsen Brian Duus Nørgaard

Spørg panelet

Anne Manning-Pedersen er teolog, bibellærer og rådgiver og en del af Udfordringens svarpanel. Læs mere om Anne og find yderligere kontaktinfo på www.annemanning.dk.
Skriv dit spørgsmål til info@annemanning.dk. Du vælger selv, om du vil være anonym eller offentliggøre dit navn.

Lover Bibelen ikke de retfærdige et langt liv?

Kære Anne

Jeg var fuldstændig chokeret og knust over at høre om den 31-årige Charlie Kirks død. Han havde en dyb indflydelse på mig som kristen de seneste par år. Han har været et forbillede for mig, og jeg kan ikke fatte, hvorfor en person som ham, der var så overbevist om sin tro, ikke blev beskyttet af den Gud, han tjente, mod en så alt for tidlig død.

Hvordan kan en person, der var så hengiven til Kristus, dø så ung? Lover Bibelen ikke beskyttelse og et langt liv til dem, der lever retfærdigt og tjener Gud?

Jonas

Kære Jonas,

Jeg kan sagtens forstå dit chok over den alt for tidlige og unaturlige død af en så ung person, især en person, du så op til og beundrede. Jeg er ked af, at du har mistet dit forbillede, men selvom det er trist, at han er væk, har han efterladt mange positive minder for mange unge kristne mænd som dig. Det ser ud til, at mange er inspireret til at fortsætte med at følge og sprede de stærke kristne værdier, han selv praktiserede og modigt forsøgte at påvirke andre med.

Langt liv for de retfærdige er et bibelsk løfte

Det er sandt, at Bibelen lover beskyttelse og et langt liv til de retfærdige. Der er mange skriftsteder som Salme 91,16, der siger om den, der elsker Gud, altså den retfærdige: Jeg mætter ham med et langt liv og lader ham se min frelse.

Samtidig er der adskillige retfærdige, bibelske personer, der elskede og ærede Gud, men alligevel døde unge. Her er Jesus selv vores stærkeste eksempel.

Stefanus, der blev dræbt for den modige forkyndelse af evangeliet i Apostlenes Gerninger kapitel 8, var en ung mand. Ud af Jesu 11 apostle døde kun Johannes i en høj alder, mens alle de andre apostle blev dræbt tidligt for deres tro, selvom de levede retfærdigt for Gud.

Fokusskift fra et langt liv i GT til evigt liv i NT

Siden Jesu kom for at give os evigt liv, ændrede beskrivelsen af et velsignet liv sig fra det gammeltestamentlige perspektiv til noget andet i Det Nye Testamente.

Det er vigtigere, hvordan vi lever, end hvor længe vi lever i denne verden. Det allervigtigste er, om vi til sidst skal høre Jesus sige "Godt, du gode og tro tjener; du har været tro i det små, jeg vil betro dig meget. Gå ind til din herres glæde!"

1. Krønikebog 29,28 fortæller os, at David døde i en høj alder, mæt af dage, rigdom og ære; men Apostlenes Gerninger 13,36 beskriver hans død meget anderledes. Der står: "... efter at han havde tjent sin egen samtid ved at udføre Guds planer, døde han og blev begravet".

Vægten synes at skifte fra længden af hans liv til formålet med hans liv. Selvom et langt jordisk liv i Det Gamle Testamente blev betragtet som en velsignelse, ændrede Jesus i Det Nye Testamente vægten fra kvantiteten til kvaliteten af et liv. Det handler ikke bare om at leve i mange år.

Faktisk fortalte Jesus sine disciple, at mange af dem - på grund af den radikale mission, han ville betro dem - ville blive henrettet og ikke nødvendigvis leve deres normale forventede jordiske levetid ud.

Jesus ønsker, at vi, hans disciple, skal leve et liv, der opfylder det formål, Gud har for os, og fokusere mere på den evige end på den nuværende verden.

Med andre ord understreger Det Nye Testamente, at *hvordan* man lever er vigtigere, end *hvor længe* man lever. Men vi mennesker taler om en utidig død, hvis nogen dør som unge, fordi vi har forventninger om en 'normal' levetid.

David sagde i Salme 31,16: "Mit liv er i dine hænder," og i Salme 139,16: "Mens jeg endnu var et foster, så du mig. Mit livsløb var planlagt og skrevet ned i din bog, længe før jeg så dagens lys."

David erkendte, at Gud alene kendte og kontrollerede hans liv og hans død. Gud kender enden fra begyndelsen, så han ved også, om et menneskes liv vil blive afkortet før deres 'normale' forventede levetid på jorden. Som kristne har vi brug for at finde fred i denne sandhed.

At stå for sandheden har altid en pris

Der er altid en pris at betale for at tale sandt og stå ved vores overbevisninger. Den pris kan variere fra at blive udstødt til en tidlig død. Jesus sagde, at når vi kommer i himlen, skal vi hver især aflægge regnskab for det liv, vi har levet, uanset dets længde på jorden.

Charlie Kirks korte, betydningsfulde liv bør minde os alle om, at ingen af os er lovet dagen i morgen. Alt, hvad vi har, er i dag. Vi bør gøre vores bedste for at få dagen til at tælle, for at opfylde det gudgivne formål i vores liv, så vi, når vi går hjem til Jesus, vil høre de ord, han sagde burde være vores livsmål: "Godt, du gode og tro tjener; du har været tro i det små, jeg vil betro dig meget. Gå ind til din herres glæde!"

Der er mange ting i livet, vi aldrig fuldt ud vil forstå, og en alt for tidlig, tragisk død er en af dem. Men jeg håber, at dette hjælper dig med at få et bedre perspektiv på dit spørgsmål, Jonas, og jeg vil også udfordre dig til at fokusere på kvaliteten af dit liv i stedet for dets kvantitet, det vil sige dets længde i år.

Vær velsignet!
Anne

Læsning, der glæder og styrker

Bøger af Max Lucado

Pr. stk. 199,95

Du er aldrig alene

Vil Gud hjælpe, når tilværelsens udfordringer står i kø? Lægger Gud mærke til det, når mine dage bliver mørke og forblæste? Svaret er ubetinget ja!

Urokkeligt håb

Læs om tolv af Bibelens stærke løfter. Lucado opmuntrer os til, at vi ikke lader problemerne overvælde os, men i stedet fokuserer på Guds ord og løfter.

Bøger af Tomas Sjödin

Der er så meget vi ikke er nødt til

77 refleksioner, hvor det særligt er tre temaer, der går igen som grundakkorder: Tiden, troen og kærligheden. 174 sider. 199,95 kr.

Jeg har slået mit telt op i håbets land

En klassisk andagtsbog af den svenske præst Tomas Sjödin med tekster til hver dag i året – med opmuntring og inspiration til hverdagslivet. 400 sider. 299,95 kr.

Vi har mange titler fra forskellige forlag – se hosianna.dk

Pr. stk. 99,95

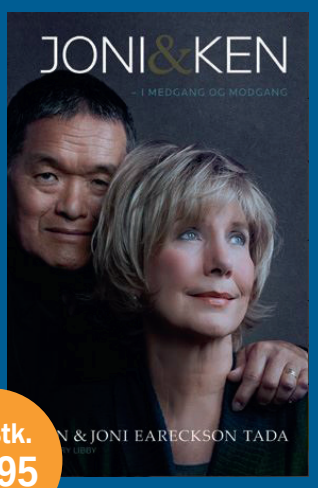

Joni & Ken - I medgang og modgang - af Ken Tada & Joni Eareckson Tada.
En stærk og personlig fortælling.
Før 199,95
NU 99,95

Billy Graham: Derfor tør jeg håbe
Billy Graham forkynder det kristne evangelium med stor styrke og indlevelse.
Før 199,95

199,95

OPTAGET af Arvid Asmussen

En bog om at synge til Gud og leve vendt mod ham.

I denne bog deler Arvid både teologisk refleksion og personlige erfaringer som kirkemusiker og som præst. Han beskriver, hvordan Gud er optaget af os og rummer os, som dem vi er. Og hvordan Gud inviterer os til at vende os væk fra os selv og blive optaget af ham. Bogen er for alle, der er nysgerrige på Gud.

NYHED! 199,95 kr.

Læs om Israel, jøderne og Mellemøsten – Er der håb for fred i regionen?

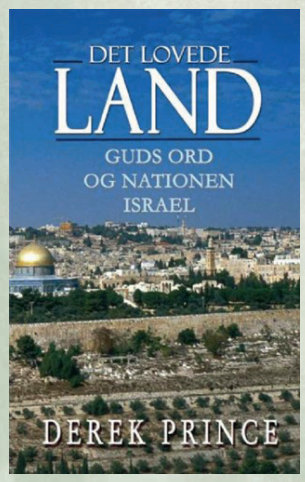

I *Det lovede Land - Guds ord og nationen Israel* **forklarer Derek Prince, hvorfor dette lille land er blevet omdrejningspunktet for hele menneskehedens historie. 200 kr.**

Hvorfor Israel? **af Willem J. J. Glashouwe er et vigtigt profetisk indslag i vor tid og kan bruges til at studere emnet ud fra skrifterne. 199 kr.**

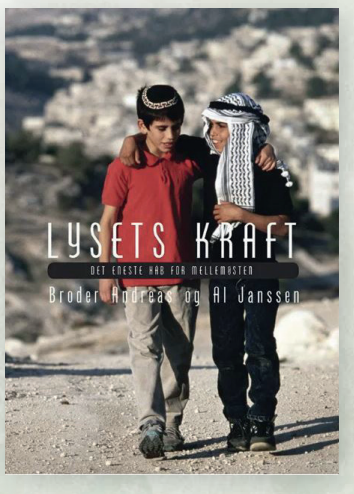

Broder Andreas og Al Janssen: Lysets kraft - Det eneste håb for Mellemøsten. 344 sider. Indbundet. 150 kr.

Ole Andersen: Slutspillet om Israel. Bibelens profetier og verdenshistorien. 256 sider. Indbundet. 199,95 kr.

Kidnappet præst blev fundet myrdet i Nigeria

Formodede fulani-kriminelle i det vestlige Nigeria kidnappede den 28. august en kristen præst. Nu er han fundet myrdet, på trods af at kidnapperne skulle have modtaget 5 millioner *naira* (over 20.000 kr) i løsepenge, oplyser kilder til Morning Star News.

Pastor James Audu Issa. Foto: ECWA i Ekati, Kwara-staten, Nigeria.

James Audu Issa var præst i Evangelical Church Winning All (ECWA) i Ekati-området i Kwara-staten. Han blev fundet død i vildmarken den 2. oktober, efter at han blev kidnappet fra sit hjem på ECWA's grund i Ekati by, Patigi County, den 28. august.

"Præsten blev dræbt af fulani-banditter, der terroriserede Edu og Patigi Local Government Areas i Kwara-staten," sagde en af områdets beboere, Peter Kolo. Bortførerne havde oprindeligt krævet hele 100 millioner naira (ca. 400.000 kr), oplyste Kolo.

"Præstens fortvivlede familiemedlemmer og Ekati-samfundet var i stand til at forhandle beløbet ned til 5 millioner naira, som de betalte i et forsøg på at sikre præstens frihed. Men efter at have indkasseret de 5 millioner, krævede banditterne yderligere 45 millioner naira. Tragisk nok blev pastor James Audu Issa dræbt af fulani-banditterne, før yderligere forhandlinger kunne finde sted."

Pastor Romanus Ebeneokodi, talsmand for ECWA, udsendte en kort erklæring om drabet.

"Denne harmløse præst er blevet dræbt, én blandt mange, og det efterlader hans kone, børn, udvidede familie, kirke og venner i smerte," sagde Ebeneokodi.

Ralph Madugu, redaktør af ECWA's Today's Challenge Magazine, beskrev drabet som et af mange målrettede angreb på kristne og deres præster. "Alligevel er der nogle embedsmænd, der benægter, at der foregår folkedrab mod kristne," fastslog Madugu.

Bodil

UK: Tusinder af kristne protesterer mod forbud mod 'konverteringsterapi'

Tusindvis af kristne har opfordret den britiske regering til at droppe planer om et forbud mod "konverteringsterapi". De frygter, at det kunne kriminalisere både bøn, sjælesorg og omtale af kirkens traditionelle lære om sex og ægteskab.

Forbudet handler om, at det skal være strafbart at modsætte sig LGBT-ideologi, mener pastor Dr. Matthew Roberts, Trinity Church York.

Et åbent brev, der er en del af The Christian Institute's kampagne "Lad os bede", blev sendt til den nye minister for ligestilling, Olivia Bailey, skriver Premier Christian News.

Brevet er underskrevet af næsten tusind kirkeledere og mere end tre tusind kristne over hele Storbritannien.

Pastor Dr. Matthew Roberts, præst i Trinity Church York og underskriver af brevet, fortalte Premier Christian News, at det foreslåede lovforslag blev fejlagtigt fremstillet.

"Kampagnen for at kriminalisere det, der kaldes konverteringsterapi, handler egentlig ikke om at forsøge at stoppe misbrug," sagde Roberts. "Det bliver præsenteret sådan, men det handler faktisk om at gøre det til en strafbar handling at modsætte sig LGBT-ideologi."

Roberts sagde, at eksisterende love allerede straffer misbrug eller skadelig praksis, og advarede om, at den nye lovgivning kunne gøre det til en forbrydelse "nogensinde at foreslå, at nogen ikke bør handle ud fra deres seksuelle lyster".

Han advarede om, at "normal kristen undervisning" om sex og ægteskab kunne være i modstrid med loven, selv i ungdomsgrupper eller sjælesørgeriske samtaler.

Han opfordrer derfor de troende til at bede om, at "Gud må vejlede vores regering og ledere, så vi har gode love, ikke dårlige."

Bodil

Megakirke byder grundlægger velkommen igen efter kirketugt

Dr. Tony Evans valgte i 2024 at træde tilbage pga. "synd". Nu har ældsterådet i Oak Cliff Bible Fellowship budt ham velkommen tilbage, men han vil ikke fremover få nogen lederrolle i kirken.

Ældsterådet i den 11.000 medlemmer store Oak Cliff Bible Fellowship Church i Dallas, Texas, annoncerede den 5. oktober, at grundlæggeren, pastor Tony Evans, er blevet genoptaget "i sin tjeneste" efter at have gennemført et langt genoprettelsesforløb. Evans vil dog ikke vende tilbage til sin præstetjeneste eller nogen anden lederrolle i kirken.

Den 5. oktober takkede en ydmyg Tony Evans kirkens ledelse og sin familie for al støtte og forbøn igennem det sidste år, og han understregede, at Gud kan genoprette det brudte. Skærmprint / Youtube

Det skriver Christian Post.

I juni 2024 valgte Tony Evans at trække sig tilbage fra megakirken, som han havde startet i 1976. Han erkendte i en offentlig erklæring, at han ikke levede op til Guds standarder og havde behov for at underkaste sig kirkens disciplin- og genoprettelsesprogram. Efter at have gennemgået et års kirketugt er han nu blevet budt velkommen tilbage i kirken.

"Vi er glade for at kunne meddele, at Dr. Evans fuldt ud har underkastet sig kirkens disciplin- og genoprettelsesproces," fortalte Chris Wheel, der er assisterende præst i Oak Cliff Bible Fellowship til menigheden. Da Tony Evans mødtes med ældsterådet, slog de alle kreds om ham og bad for ham.

12 måneders rådgivning

Chris Wheel fortalte, at Evans har deltaget i et 12-måneders genoprettelsesprogram, som omfatter rådgivning med eksterne, ikke-ansatte fagfolk samt en pastoral mentorordning. I denne tid har Evans ikke gjort tjeneste som præst. Ifølge Wheel udtrykker de ældste nu glæde over, at Evans udviser "tegn på ægte omvendelse og gudfrygtig bedrøvelse" sammen med "ydmyghed og et fornyet ønske om at ære Gud".

"I overensstemmelse med bibelske principper og enstemmig bekræftelse fra ældsterådet har Dr. Evans gennemført denne genoprettelsesrejse med succes," sagde Wheel. "Selvom han ikke vender tilbage i en stabs- eller lederrolle hos OCBF, vil vi glæde os til at se, hvordan Gud bruger Dr. Evans' gaver og kald til at forkynde Skriftens sandhed med klarhed og overbevisning for at styrke Kristi legeme."

"Afsløringen"

I juni 2024, efter 48 år som leder af sin kirke, afslørede den 75-årige Evans, at han for flere år siden ikke levede op til de bibelske standarder, og at hans fejl var så alvorlig, at han burde træde tilbage fra sin tjeneste. Selvom han aldrig afslørede, hvilken slags synd, det drejede sig om, fastslog han selv, at han ikke havde overtrådt de verdslige love.

> ***"Hvis nogen af jer kommer til at gøre et fejltrin, skal I andre, som er stærkere i Ånden, hjælpe vedkommende op igen, men gør det nænsomt. Glem ikke, at det kunne have været jer selv, som faldt for en fristelse."***
>
> *(Gal. 6,1; BPH)*

"Grundlaget for vores tjeneste har altid været vores forpligtelse til Guds ord som den absolut højeste standard for sandhed, som vi skal indrette vores liv efter. Når vi ikke lever op til denne standard på grund af synd, er vi forpligtet til at omvende os og genoprette vores forhold til Gud," sagde Evans i sin bekendelse.

Angiveligt fik hverken menigheden eller Tony Evans' familie ret meget mere at vide om arten af det omtalte fejltrin.

"Jeg har delt dette med min kone, mine børn og vores kirkes ældste, og de har kærligt lagt deres nådige arme omkring mig," sagde han ved sin fratræden for godt et år siden. Samtidig fortalte han, at han ville underkaste sig den helings- og genoprettelsesproces, som ældsterådet foreskrev.

Tony Evans' søn, præsten Jonathan Evans, der snart forventes formelt at blive bekræftet som megakirkens nye ledende præst, oplyste, at hans far havde fortalt familien om situationen, bare et par dage før han delte det med kirken. Men heller ikke familien fik mere at vide.

"Tre dage [før den offentlige bekendelse] ringede min far til os og fortalte os præcis det samme, som han fortalte jer. Ikke mere. Ikke mindre," sagde Jonathan Evans under en prædiken på Fars Dag 2024.

Oak Cliff Bible Church har heller ikke afsløret yderligere om Evans' synds karakter.

Genoprettelse

Chris Wheel citerede Klagesangene 3,22-23 og Galaterbrevet 6,1 som de skrifter, der blev brugt til at skabe rammen for Evans' kirketugt.

"Hvis nogen af jer kommer til at gøre et fejltrin, skal I andre, som er stærkere i Ånden, hjælpe vedkommende op igen, men gør det nænsomt. Glem ikke, at det kunne have været jer selv, som faldt for en fristelse." (Gal. 6,1; BPH)

Kirketugt og genoprettelse, som udføres med sagtmodighed og selverkendelse, afspejler selve Kristi karakter og beskytter hele menighedens sundhed. I overensstemmelse med denne bibelske ramme arbejdede ældsterådet under bøn og med hensyntagen til timingen og måden at afsløre specifikke detaljer på gennem hele genoprettelsesprocessen, forklarede han.

"Dette blev ikke gjort for at skjule forseelser, men snarere for at opretholde processens integritet, beskytte alle involveredes værdighed og forhindre unødvendig spekulation eller sensationspræg. Vores ønske har altid været at håndtere denne sag på en måde, der ærer både sandhed og kærlighed under Dr. Evans' disciplinerings- og genoprettelsesproces."

Efter at kirkens ældste havde bedt for Tony Evans og delt nadver med ham for at markere hans genoprettelse, satte Evans sig sammen med sin søn til en spørgerunde, hvor hans søn bl.a. sagde til ham: "Mand, jeg er stolt af dig."

"Én ting er at se dig prædike Ordet. Noget andet er at se dig leve under dets autoritet, selv når det gør ondt," sagde Jonathan Evans til sin far.

Nødvendig process

Tony Evans afslørede, at hele forløbet havde føltes "bittersødt".

"Det er bestemt bittert, når man har gjort noget i 48 år hver dag, hver uge, og så ikke længere gør det. Og det er ens egen skyld. Og det skaber et sår i ens sjæl. Et sår i sjælen, der ikke let heles," forklarede han. "Og derfor har jeg følt angsten ved det, smerten ved det, kampen ved det. Men jeg forstår også, at når man går igennem noget, er man nødt til at forholde sig til Gud på et dybere sted. Man er nødt til at opleve ham på en dybere måde."

"Jeg måtte underkaste mig selve den proces, jeg var med til at installere. Jeg er nødt til at anvende Ordet på mig selv, ligesom jeg har anvendt det på alle andre undervejs. For hvis vi skal være en bibelkirke, kan det ikke bare være af navn.

Man er nødt til at underlægge sig Bibelen og den foreskrevne ledelse, som i dette tilfælde er de ældste i den lokale kirke," fastslog han.

Evans tilføjede, at selvom kirketugten var vanskelig, fandt han trøst i, at hans børn ikke mistede deres tro på grund af hans synd, og at hans søn fremover vil varetage hans arv som ledende præst i Oak Cliff Bible Fellowship.

Bodil

"Vi elsker Israel. De har givet os Bibelen. Vi er podet ind og åndeligt forbundet med jødefolket og hører til Guds husstand," siger tidligere prædikant og bibellærer Sven Åge Jacobsen fra Haderslev.

Sammen med hustruen Ulla deltog Sven Åge i Jerusalem-marchen den 9. oktober. Foto: Vidar Norberg

"Vi er taknemmelige for, at Israel har givet os Bibelen"

1.500 personer fra 70 lande deltog i dette års Jerusalem-march, oplyser Den Internationale Kristne Ambassade Jerusalem (ICEJ).

Af Vidar Norberg

– Vi elsker Israel. De har givet os Bibelen. Vi er podet ind og åndeligt forbundet med jødefolket og hører til Guds husstand, siger tidligere prædikant og bibellærer Sven Åge Jacobsen fra Haderslev i Danmark til Udfordringen.

Sven Åge gik sammen med hustruen, Ulla, og andre danskere med i Jerusalem-marchen, som arrangeres af Den Internationale Kristne Ambassade Jerusalem. Ægteparret har besøgt Israel ti gange og arbejdet for Ordet og Israel.

Temaet for den internationale kristne konference i Jerusalem er hentet fra Zakarias 8, 23:

"Til den tid vil ti mennesker fra alverdens nationer flokkes om en enkelt jøde, tage ham i ærmet og sige: 'Lad os få lov at tage med dig, for vi har hørt, at Gud er med jer!'"

"Dette betyder, at Gud vil have en retfærdig rest fra alle nationer. Vi skal være med til at forberede vejen for Herrens genkomst. Vi er profetisk kaldet til at komme her. Vi mærker, at israelerne siger, at de ikke er alene, når de nu kritiseres, og falske beskyldninger om folkemord bliver rettet mod Israel. Der er millioner af kristne, som støtter israelerne, siger vicepræsident David Parsons fra International Christian Embassy Jerusalem.

> *"Vi mærker, at israelerne siger, at de ikke er alene, når de nu kritiseres, og falske beskyldninger om folkemord bliver rettet mod Israel. Der er millioner af kristne, som støtter israelerne."*
>
> *David Parsons, ICEJ*

"Der har været tale om endetidsbegivenheder og fødselsveer i forbindelse med 7. oktober-krigen. Den 7. oktober har været de værste fødselsveer i 50 år og siden Holocaust. Vi ved ikke, hvor mange fødselsveer, der kommer," siger David Parsons.

"Den 7. oktober har været de værste fødselsveer i 50 år og siden Holocaust. Vi ved ikke, hvor mange fødselsveer, der kommer, siger David Parsons,ICEJ's vicepræsident. Foto: Vidar Norberg

Fra Finland deltog hele 140 personer i Løvhyttefesten i Jerusalem. Foto: Heljä Norberg

Deltagere fra 70 lande

"Der er 1.500 deltagere fra 70 lande, som deltager i ICEJ's løvhyttefest i Jerusalem. Dette er langt over forventet og en stor succes," fastslår Parsons.

De fleste deltagere er fra USA. Finland kommer på 2. pladsen med 140 deltagere.

"Vi har 105 deltagere. Desuden er der nogle andre grupper fra Norge. Vi kunne have været flere, men turoperatøren satte et loft på 150. Norge er blandt de fem største deltagerlande," fortæller daglig leder Dag Øyvind Juliussen i IKAJ Norge.

I år var der også deltagere fra fjendtlige lande som Iran, Libanon og Malaysia. Også fra lande, som har markeret sig imod Israel, var der deltagere. Fra Frankrig kom 20 deltagere, fra Storbritannien 50, og fra Irland 30 deltagere. Australia sendte 50 og Canada 30 deltagere, oplyser David Parsons.

Festlig march

Jerusalem-marchen er en del af fejringen af den jødiske fest *sukkot* (løvhyttefesten). I år startede processionen i den nordlige del af Sacherparken og gik derfra op mod nationalforsamlingen Knesset og Roseparken.

Normalt er Sacherparken et lidt stille friluftsområde for vandrere, joggere og folk, der griller. Men under løvhyttefesten var der arrangementer for både små og store. Der var mange telte med legetøj og forskellig slags underholdning.

Israelerne, ikke mindst mange børn, lagde hurtigt mærke til det kristne optog og løb hen for at se på optoget med flag og faner fra mange lande. Traditionen tro havde mange kristne medbragt små flag, som de delte ud til de ivrige børn. Der var glade ansigter, smil og latter.

De kristne viste, at de ønsker at velsigne det jødiske folk. Man kan måske sige, at der var en venskabelig forbrødring langs den farverige rute.

Sidst i marchen kom bevæbnede israelske soldater, som passede på for en sikkerheds skyld. Nogle råbte også til soldaterne:

–Tak fordi I kom!

Israels soldater er blevet helte efter 7. oktober 2023.

I år er det 30 år siden, Neniaband udgav CD'en "Findes". Nu har bandet holdt Genforeningsdag i anledning af jubilæet.

Neniaband 1995

Neniaband – hvor blev de af?

Tilbage i 1990-erne trådte Neniaband ind på den kristne musikscene. Bandet fik betydning for mange unge kristne, fordi dets sange vovede at sætte ord på den tvivl, som altid lever ved siden af troen, men som det ikke altid er let at være ærlig omkring.

Af Kirsten Krog

I anledning af 30-året for Neniabands udgivelse af deres CD "Findes" mødtes de fire medlemmer, Nenia Zenana, Hanne Stange Bremholm, Michael Dam og Henning Neerskov sidste år til en jubilæumsgenforeningsdag. I den forbindelse ville de gerne have genset et portrætprogram, som KKR i sin tid havde lavet med dem. Men desværre forsvandt båndet med programmet i en større oprydningsrunde på KKR og blev ikke digitaliseret, og håbet om at finde programmet var minimalt

Som et muligt lille halmstrå kontaktede det hedengangne band Udfordringen for om muligt ad den vej at kunne nå ud til en, der havde båndet eller kendte nogen, som kendte nogen, der kunne have en ide om, hvor man kunne støve programmet op. Det blev til en aftale om et interview, hvor jeg mødtes med de fire tidligere bandmedlemmer til en snak om gamle dage.

Tilbageblik på opstarten

Bandet spillede Nenias sange med hende som forsanger og pianist, Hanne var på saxofon, Henning på trommer og Michael på bas.

Men hvordan startede det hele? Hanne husker, hvordan hun, Nenia og Michael så småt begyndte at spille sammen. Dengang kom de tre i Betlehemskirken på Nørrebro i København. De havde indspillet et kassettebånd sammen med jazztrommeslageren Lars Juel, men kassettebåndet kom dog aldrig ud.

Via Denis Emanuel Damberg, som spillede i band med Henning, hørte bandets fjerde medlem imidlertid båndet og fik blod på tanden til at spille med.

Det var også Dennis, der var den egentlige årsag til, at Neniaband blev en realitet, mindes Nenia: "Han satte os sammen som gruppe og lavede en koncert med os. Han havde dengang været i bandverdenen i nogle år".

Neniabands fire medlemmer i dag. Fra venstre Henning Neerskov, Nenia Zenana, Michael Dam og Hanne Stange Bremholm.

Det var et tidspunkt, hvor der opstod mange kristne bands. Henning nævner blandt andet Spor 7, Brother to Brother, Majesty, Berakka, 23:5 og Emanuels Blues band, og "alle holdt øje med alle", indskyder Hanne, "for det hele var lidt nyt."

Den såkaldte rytmiske musik var dengang ret nyt i kristne kredse. Henning, der har baggrund i Pinsekirken, fortæller, at han startede med at spille trommer som elleveårig og tog det med ind i pinsekirken som 14-årig: "Men det var jo bandlyst at have trommer med dengang. Der var faktisk en ældre dame, der sagde til mig, om jeg vidste, at Djævelen bor i trommerne. Det fortalte jeg min far, som sagde, at jeg bare næste gang skulle sige, at det var derfor, jeg slog så hårdt."

Musikken – en samtale mellem fire mennesker

"I Neniaband spillede vi mange koncerter, inden vi indspillede, og det har jeg hørt kloge musik-mennesker sige, er den rigtige måde at gøre det på," fortæller Michael. "Så vi havde udviklet sangene, og vidste, hvordan de skulle spilles.

Da vi så havde indspillet vores CD, husker jeg, at Dorte Stieper, der dengang var ansat på Udfordringen, skrev, at det var en livekoncert på plade. Det synes jeg er meget rigtigt, for det var sådan vi spillede. Det var ud fra Nenias melodier og hendes klaver, at vi udviklede det.

I går hørte jeg CD'en sammen med min kone, og vi talte om, hvad det egentlig var for en stil – men det er der aldrig nogen, der helt har kunnet sige."

"Men vi var også ret ligeglade med at ramme en stil," supplerer Henning. "Det, der betød noget, var, at vores personlighed i det, Nenia havde lavet, kom frem. Så vi spillede med det, vi hver især kom med. Det var det, der skabte en stil, som folk ikke kunne definere."

Når de selv skal forsøge at definere genren, kommer de frem til: jazzet, rock, blues, vise med klassiske indslag.

"Ja, det er rigtigt, at musikken blev en samtale mellem fire mennesker," forklarer Nenia, og Hanne supplerer: "Det var ikke sådan, at vi fik udleveret en node, og det så var det, vi skulle spille. Nenia havde et udgangspunkt både tekstligt og melodisk, og så blev det ligesom skåret ved fælles hjælp."

Finansieret inden udgivelsen

Da CD'en "Findes" skulle indspilles, finansierede bandet den på lidt en kreativ måde.

"Vi solgte simpelthen vores CD på forhånd," husker Nenia. "Folk betalte, inden vi gik i studiet, ligesom der var et par, der havde sparet sammen og gav os 3.000 kr. til indspilningen. Det var det, der gjorde, at vi kunne flytte ind i en campingvogn og lave indspilningen hos Andreas Holtti i Karise."

Ærligt talerør for tvivlen

Temaet i mange af sangene handlede om tvivl og var et råb efter Gud, hvilket Michael efter at have genlyttet CD'en understreger:

"Nu arbejdede jeg jo mest med musikken. Men i går sad jeg og lyttede til CD'en og tænkte: Hold da op nogle skrig og råb, som jeg selv har oplevet nu mange år efter. Jeg synes, det var stærke tekster, og det kom også ud i musikken. Det var råt.

Min kone insisterer på at synge med, for det gjorde hun dengang. Hun kunne råbe med i skrigene: Hvor er du Gud, og hvorfor tøver du? Så det var meget vigtigt dengang. Jeg husker på musikstævnet "Opstand", at det virkelig rørte folk. Jeg har en fornemmelse, at det var styret oppefra."

"Ja, musikken blev også

skabt gennem lyrikken og teksterne, forstået på den måde, at det nærmest gav sig selv, hvad man skulle spille, i forhold til det, der blev sunget," forklarer Henning. "Jeg tror, vi var med til at gøre det legalt at tvivle som ung kristen i start 90'erne. Verden skulle jo være pæn og blank, og man skulle leve op til en hel masse ting. Det var også på det tidspunkt, herlighedsteologien kom frem. Så det, at man kunne få lov til at sige højt, at man tvivlede og høre noget ærligt kristent musik, tror jeg, var vigtigt for mange unge.

I dag møder jeg også mennesker, som nævner, hvordan CD'en var vigtig for dem, fordi de kunne spejle sig i den. Jeg tror, det var et kald."

Hanne fortæller, at hun forleden mødtes med nogle venner, der er adventister, som hun normalt ikke taler tro med, men da hun fortalte, at hun skulle mødes med sit gamle band, fandt de frem til sangene, og de var meget betaget af det: "Det var, som om den fik ny relevans som talerør for tvivlen."

Bandet nedlægges

Imidlertid fik bandet en forholdsvis kort levetid på ca. 5 år. Sidste gang de spillede var på Å-festival i 1994.

Oprigtigheden i spørgsmålet om tro og tvivl, som var kernen i bandets sange, blev også motivationen for Hanne til at forlade bandet:

"En af grundene til, at jeg stoppede i Neniaband var, at jeg ikke syntes, at min tro kunne følge med i en grad, så jeg kunne stille mig frem og være én af dem, man kunne spørge om noget bagefter, og i nogle år forlod jeg både troen og det kristne. På det tidspunkt var jeg kommet med i et kor, der øvede samme ugedag som bandet, så jeg ikke kunne komme, og det brugte jeg så som begrundelse for ikke længere at kunne være med i bandet."

> ***Der var faktisk en ældre dame, der sagde til mig, om jeg vidste, at Djævelen bor i trommerne. Det fortalte jeg min far, som sagde, at jeg bare næste gang skulle sige, at det var derfor, jeg slog så hårdt."***

Spredt for alle vinde

Så vejene skiltes, og i dag er bandets medlemmer spredt for alle vinde.

Hanne blev operasanger og har sunget i Det Kongelige Operakor, blev gift med en præst og flyttede til Bornholm. I dag er hun pensionist, for – som hun siger – bliver man som operasanger pensioneret i en ung alder. Troen er lige så stille kommet tilbage i hendes liv, og kirkerummet giver hende stilhed og en oplevelse af, at der er noget, der er større end os små mennesker. Hun drages især mod det udtryk for troen, der er i faste rammer, hvor Gud er Gud, og det kan man godt regne med, som hun udtrykker det.

Nenia blev også konservatorieuddannet og underviser i dag på konservatoriet og på musikvidenskab på universitetet og er dirigent. Hun kommer stadig i Bethlehemskirken, hvor hun er kommet siden 1986, selvom hun i dag bor 25 km nord for København: "Jeg har ikke kunnet finde noget, der lignede. Jeg har følelsen af, at jeg kommer i en kirke, hvor jeg ikke ligner nogen andre, men der er også mange andre, der ikke ligner hinanden – og der er enorm meget plads til at kunne komme og ikke ligne nogen." Hun skriver ikke så mange sange længere, men har bl.a. lavet nogle duojobs med sin storebror, Thomas, hvor de har spillet og sunget hendes sange – både de gamle og nogle nyere.

Også Henning er stadig noget ved musikken. Han er ungdomsklubleder og indspiller fortsat CD'er som trommeslager i forskellige bands.

Michael blev fotograf og har haft udstillinger rundt omkring i hele landet. Derimod har han tildels droppet bas- og guitarspillet, da han har problemer med fingrene, men laver stadig lyd. Bl.a. har han lavet lyd til nogle digte, som en god ven har skrevet. Han kommer i Brorsons Kirke på Nørrebro og er derudover med i en studiegruppe i Apostelkirken på Vesterbro, hvor man taler om den kommende søndags prædiketekst. Men han siger også, at han ikke får så meget gennem ord, men mere gennem kunst – og musikken giver ham lige så meget som ordene.

Alle bandets medlemmer er lidt forsigtige, når de skal tale om tro, men man fornemmer, at den ligger der på en stille og afdæmpet – men dyb måde.

Nenia band 2.0

Jeg spørger til sidst, om bandet kunne tænke sig at mødes igen – ikke bare for at se tilbage på en svunden tid, men for at spille nogle at de sange, som den gang betød noget for så mange. Det er ikke noget, de har talt om, og Hannes saxofon har knap været fremme siden, mens

Neniabands CD 'Findes' fra 1995

Michaels fingre gør det vanskeligt at føre ud i livet.

Ikke mindst Henning giver dog udtryk for, at det for ham godt kunne være en drøm: "Jeg tænker, at sangene fra dengang ikke er færdige med at leve på en eller anden måde, og jeg synes, det kunne være interessant at lave en kirkekoncert eller en lille kirketurné. For det er så underligt, efter at vi har mødt hinanden nu 30 år efter udgivelsen af CD'en, begynder jeg at møde folk, som snakker om det, og jeg tror, at de ville komme og høre os igen."

I hvert fald er det tydeligt – selv efter alle de år – at tiden i Neniaband har haft stor betydning for bandets medlemmer, og siddende på sidelinjen oplever jeg, at der stadig er en enhed blandt de fire, som ikke kan skjules

Nu venter de så på, hvorvidt der skulle sidde en læser af Udfordringen, som kender til, hvor de kan finde en kopi af KKR-interviewet med dem for de mange år siden.

Neniaband kan findes på Youtube.

Intens historie med drama fra først til sidst

Anmeldt af Henrik Højlund

Paul Thomas Anderson har igen præsteret en fremragende film. Han er den eneste, der har vundet prisen for bedste instruktør ved filmfestivalen i Cannes, Sølvløven ved filmfestivalen i Venedig og Sølv- og Guldbjørnen ved filmfestivalen i Berlin.

Jeg mindes især to tidligere film af ham, Magnolia og There Will Be Blood, to af de stærkeste film, jeg har set gennem alle år.

Og nu er han der altså igen med en film, som trods længden – 2 timer og 39 minutter – holder én fuldstændig vågen fra første til sidste minut. Og igen en historie med drama fra først til sidst, et brag af action, men langt fra normale action-film.

Vi befinder os i USA. En gruppe unge mennesker kaster sig ud i et voldsomt opgør med den kraftige immigrationsnedskæring. De sætter alt ind på at frisætte immigranter, der befinder sig i fængselslignende forhold. Men myndighederne slår hårdt tilbage, og de må alle sammen forsøge at forsvinde ud af det almindelige samfund.

Hovedpersonen, Bob, spillet af den meget kendte skuespiller Leonardo DiCaprio, lever i mere eller mindre skjul i 16 år med en datter, han fik med en kvinde, Perfidia, som var en af de mest aggressive i gruppen. Hun blev på et tidspunkt grebet af overmagten, konkret af oberst Lockjaw, som lokker hende til sex som betaling for at slippe for straf. Og datteren viser sig senere at være frugten af det.

Lockjaw får efter mange års pause opgaven, der går ud på at ramme dem i gruppen, der indtil videre er sluppet for det. Og til syvende og sidst strammes det, så jagten drejer sig om Bob og hans datter – datteren som Lockjaw ender med at finde ud af er hans egen datter, hvilket dog ikke får ham til at holde sig tilbage med også at forsøge at ramme hende.

Intens fra først til sidst

Filmen har en intens stemning fra først til sidst, kombineret med sarkastiske humor-momenter, og dertil meget stærk musik lavet af Jonny Greenwood, som også lavede det til There Will Be Blood.

Er der en dybere hensigt med filmen? Jeg ved det ikke. Men man kan konstatere, at personerne på begge sider af sagen er ramt af "det djævelske", det umenneskelige. Det eneste, der bliver et modspil til det umenneskelige, er den voksende kærlighed mellem far Bob og datteren. Her aner man et lille kærlighedens modspil til den tone, der ellers fylder stort set hele filmen.

En mørk verden uden Gud?

I Magnolia, som var Paul Thomas Andersons første store succes, og om hvilken han selv sagde, "Magnolia er, på godt og ondt, den bedste film, jeg nogensinde vil lave," var der elementer, som smagte rigtig meget af den kristne tros fundamentale temaer: synd, skyld, tilgivelse og forløsning.

Paul Thomas Anderson kommer fra katolsk baggrund. Han ser ikke sig selv som troende, og han sagde i et interview, at han ikke var klar over, at der også var en reference til Biblen i filmen, bl.a. med regn af frøer på et tidspunkt, som kan ses som skjult reference til en af Guds ti plager mod Egypten. Men han begyndte at forstå, "hvorfor folk vender sig til religion i vanskelige tider, og måske var min måde at finde religion på at læse om frøregn og indse, at det på en eller anden måde giver mening for mig".

One Battle After Another har slet ikke disse bibelske momenter i sig som Magnolia, men man kan godt vælge at udlede den pointe af filmen, at en verden uden Gud, uden sandhed udenfor mennesket, ender i det mørke vildskab – som historien i hovedtræk af båret af det meste af vejen.

Titel: One Battle After Another
Spilletid: 159 minutter
Aldersgrænse: 11 år
Premiere: 25. september 2025
Instruktør: Paul Thomas Anderson, USA 2025

Fra grådighed og kynisme til forundring, skønhed og hellighed

Anmeldt af Kirsten Krog

Med Mikkel Wolds nye bog "Fordi alt ikke er lige gyldigt. Veje til et mere meningsfyldt samfund" tager han tråden op fra sin seneste bog "Pengene eller livet".

På de kun 89 sider, som bogen er på, lykkes det ham ikke bare at komme langt omkring, men også dybt ned i bogens emne.

TRAVELERS´CHOICE 2020

BO CENTRALT
I KØBENHAVN

- Mærk historien og den familiære stemning på et af københavns ældste hoteller.
- Bo tæt på alle byens seværdigheder og en masse eventyrlige oplevelser.
- Vores populære morgenmad er inkluderet i prisen.

BOOK I DAG PÅ WWW.HEBRON.DK

HOTEL HEBRON
COPENHAGEN

Opgør med grådighed, egoisme og kynisme

Bogen følger to spor. Det ene er et opgør med den mentalitet, der præger den vestlige verden i dag, herunder Danmark. Det er en mentalitet, der ifølge forfatteren er domineret af grådighed, egoisme og kynisme. Teorien bag denne mentalitet finder han i neoliberalismens menneskesyn, som han mener har misforstået Adam Smidths økonomiske liberalisme.

Dette kommer til udtryk bl.a. i forståelsen af et begreb som frihed, hvor friheden bliver skilt fra fællesskabet og i virkeligheden bliver et andet ord for egoisme – eller som Mikkel Wold udtrykker det for den ubegrænsede selvudvikling.

På samme måde giver det sig udtryk i det, han kalder en manglende sammenhængskraft, noget, som fx ses i den måde, man i Danmark har haft og har en ambition om at være førende i digitaliseringen af landet, hvilket "hægter en stor del af befolkningen agterud" (s. 24). Men som han skriver "[kendes] et godt samfund ved evnen til at rumme alle, ved måden det behandler de, der i kortere eller længere tid har behov for hjælp" (s. 28).

Hvordan vender vi skuden?

Dermed er forfatteren allerede kommet ind på bogens andet og vigtigste spor: Hvordan vender vi skuden, og hvad skal vi sætte i stedet?

Ét af de ting, vi har brug for at genopdage, er forundringen, der hører sammen med taknemligheden. Og ikke nok med det, den skaber også ærefrygt og fører til erkendelse. Samtidig mener Mikkel Wold, at den er forbundet med en længsel, der går dybere end, hvad vi kan forestille os: "Man kan længes efter noget, man ikke ved, hvad er, før man møder det" (s. 68). I bogen kommer han ikke ind på, hvad dette, som man ikke ved, hvad er, kan være. Men han har et andet sted fortalt, hvordan han selv oplevede det, da han kom til tro. Det var, som han fortæller det, som at finde en brik i et puslespil, der manglede, men som man ikke var klarover manglede.

Andre modvægte mod kynismen og grådigheden er fx længslen efter mening, skønhed og det hellige: "At noget er helligt, betyder, at det er noget særligt, at det ikke kan rummes inden for de beskrivelser, vi plejer at bruge om hverdagsting. […] Det værste samfund, vi kunne tænkes at leve i, vil være et samfund, hvor intet er helligt" (s. 82).

Peger mod håbet i det kristne budskab

Gennem hele bogen underbygger Mikkel Wold sine pointer og drager paralleller til forskellige eksperter, til filosoffer og eksempler fra film og bøger. Hans ærinde er at skabe håb midt i en verden, hvor håbet ofte er svært at finde. Som præst og teolog peger han i slutningen af bogen på det ultimative modsvar til vor tids kynisme: "For mig at se ligger det dybeste håb i tilsagnet, der findes i det kristne budskab" (s. 87).

Nok er bogen lille og kortfattet, men dets budskab er stort og vigtigt. Samtidig evner Mikkel Wold at skrive om svære emner med en sådan skarphed og klarhed, at den kan læses af alle – og det skulle ikke undre mig, om en og anden vil få en aha-oplevelse ved læsningen.

Mikkel Wold: Fordi alt ikke er lige gyldigt.
90 sider. 149,95 kr.
Forlag: Jensen & Dalgaard

Veltegnet grafisk novelle om sorg

Anmeldt af Kristian Kristiansen

Det er ikke så svært at finde frem til ordene. De vigtigste er en indkapsling af, hvordan man lever sit liv på trods af de forhindringer, der viser sig i det direkte kølvand på det ubærlige tab af sit barn. Og stilheden og den umiddelbare tomhed. Savnet. Smerten. De velmenende kolleger, der fortæller én, at man må op på hesten igen. Parforholdet, der ikke klarer pynten.

Om alt dette og mere til har tegneren Rasmus Julius skrevet og tegnet en rørende repetition af det grundlæggende naturstridige i som forælder at skulle tage afsked med sit barn. Buster er navnet. Han har forladt dem, og der spørges ind til, om ikke Gud er med dem og er kærlig? Hvor Gud i henne i alt dette?

I en sen aftentime går faderen ind i den lokale kirke og møder her præsten, der fortæller ham, at han undertiden går ned i kirken, når han ikke kan falde i søvn med den krimi, han ellers på det sidste har kastet sig over. Og hvis man ellers er heldig, falder der nok også en morale af til sidst: De onde får deres bekomst, og de gode bekræftes.

Som præsten siger: "En kriminalroman er så dejligt ukompliceret." Det er da en nedskrivning, der vil noget: Bibelens ord på linje med en simpel knaldroman. Man ryster på hovedet, samtidig med at man naturligvis må respektere præstens juridiske ret til selv at vælge sin godnatlæsning.

Lidelse, død og opstandelse

En tur på operationsbordet går galt. Anders er faderen, der oplever det hele, som blev hans søn båret af engle. I en vis forstand er bogen en rejse - fra kaos og afgrundsdyb fortvivlelse til en afklaring, hjulpet godt på vej akkompagnement af sangerinden Nanna Lüders.

Men modsat bogens påstand: at det er Buster, der i engels skikkelse viser sig for faren og fører ham videre til troen på ny, er dette ikke en traditionelt evangelisk korrekt bibellæsning. At englene tager imod de mistede børn, er selvfølgelig en anden sag. Under alle omstændigheder oplever Anders sig i dag som mere religiøs end tidligere. De tre store hovedafsnit i denne udgivelses påskeevangelie er lidelsen (om de psykologiske følger af sønnens bortgang), døden og opstandelsen. En inddeling, der i store træk følger Anders' eget forløb. På trods af alt venter et nyt liv.

Bekendtskabet med en fodboldglad knægt bliver starten på et nyt liv for Anders.

For dem, 'der har været der'

Det er hævet over enhver tvivl, at mange pårørende tilsvarende vil genkende sig selv i Rasmus Julius' billedroman.

Tidl. fængselspræst Preben Kok har skrevet bogens efterord og peger på, at ingen sorgtilfælde er identiske. - Derfor er bogen for alle, der har "været der".

En nyttig oversigt over adresser, man som pårørende kan henvende sig til for yderligere materiale, afslutter bogen.

Den får hermed min allerbedste anbefaling. Jeg glæder mig over, at den nu er tilgængelig for alle. Af hjertet tak.

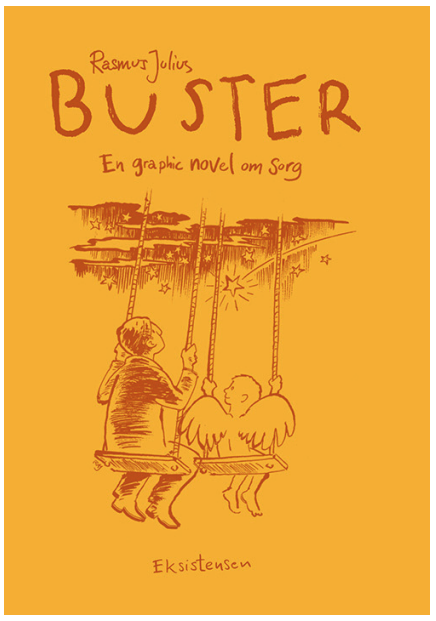

Rasmus Julius: Buster - En graphic novel om Sorg
248 kr. 279,95 kr.
Forlaget Eksistensen

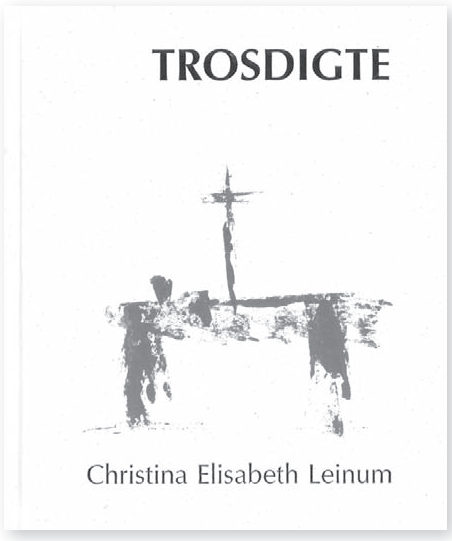

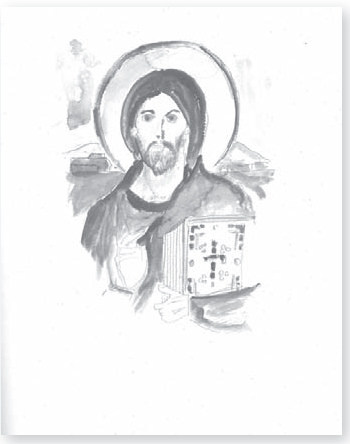

Et alsidigt udvalg af Jakob Leinums illustrationer understreger trosdigtenes udtryk.

Sognepræst og rektor på Det Kristne Gymnasium udgiver digtsamling sammen

I samarbejde med ProRex Forlag har ægteparret Christina og Jacob Leinum udgivet Trosdigte - en bog i storformat med digte af Christina og illustrationer af Jacob.

Bogen er inddelt i otte undertemaer og er med undtagelse af illustrationer, der markerer et nyt emne, holdt i sort-hvide farver. Digtsamlingen rummer digte om livet og troens konkrete betydning i hverdagen, i kirken, i naturen og i relationer. Der er digte om troserfaring og oplevelser af Gud, i adskillelse og forsoning, ærlighed og udfordring, sorg og glæde. Der er også plads til samfundskritik og trosforsvar. Forfatterens hjerte for Israel og det jødiske folk har også fået et aftryk med enkelte digte med referencer til Holocaust og kirkens relation til Israel.

Sammen og hver for sig er Christina og Jacob kendte i mange kristne sammenhænge i Danmark. Christina er sognepræst i Hvide Sande, Haurvig og Lyngvig Pastorat. Hun er derudover regional adviser og medlem af Association Board i Den Internationale Kristne Ambassade i Jerusalem og blander sig gerne i den offentlige debat om Israel.

Jakob D. Leinum, der er cand. mag i musik og religion og har en master i ledelse, har siden 2020 været rektor på Det Kristne Gymnasium i Ringkøbing.

Christinas trosdigte udgør en smuk gavebog med Jakobs udtryksfulde illustrationer, der understreger digtenes poetiske udtryk.

På ProRexs hjemmeside kan man downloade en smagsprøve på bogen bestående af siderne 8-17.

Lisbeth Thomsen

Titel: TROSDIGTE
Forfatter:Christina Elisabeth Leinum. Illustrator: Jacob D. Leinum
Sideantal: 208. Pris: 300 kr.
Mål: 21 x 25 cm
Hardcover, m. læsebånd
Forlag: ProRex

Følg en mor i hendes livs krise

Af Kristina Ruhe Dall Sørensen

Håb for i morgen er skrevet af Kirsten Hennings – det er et pseudonym, for at beskytte sin familie, da bogen beskriver detaljer fra forfatterens eget og familiens liv.

Bogen er meget åben og ærlig. Den er intens, dybfølt og meget sårbar, men også håbefuld. Kirsten Hennings har skrevet bogen, for at andre kan få indblik i det, der er svært, og for at belyse nogle af de problematikker, man som familie i specialregi kan stå i. Bogen er også skrevet for at give håb til familier, der kæmper.

Da jeg hørte, at denne bog var på vej, tænkte jeg, at den måtte jeg læse. Min grund for at læse den er, at jeg kender til den specialpædagogiske verden både som forælder, fagperson og veninde. Jeg har haft bogen i tre dage og har allerede læst den færdig. Bogen ramte mig lige i hjertekulen, og jeg skulle ikke langt ind i bogen, før tårerne stod ud af øjnene. Bogen fangede mig allerede fra kapitel ét, og jeg måtte bare læse videre for at finde ud af, hvad der skete i hendes liv.

Nu, hvor jeg er færdig med bogen, så sidder jeg tilbage med en følelse af, at det er sjældent, at en bog rører mig så dybt. Det er en af de få gange, hvor jeg læser noget og oplever mig så SET og HØRT!

Forfatterens ønske med bogen er, at den skal være til opmuntring for de familier, der står i deres livs krise og kaos – eller hvis man kender nogen, der gør det. Derudover håber hun, at fagfolk i alle systemets hjørner får lyst til at læse hendes historie og blive nysgerrige på, hvordan man kan hjælpe familier, der står i deres livs kamp. Hun taler også om det at forebygge. Forebygge udfordringer, problematikker, mistrivsel, og meget andet. Hvis systemet i psykiatrien, skoler, PPR osv. var bedre klædt på til at gribe forældre, når de søger hjælpen, kunne det blive billigere for samfundet.

Bogen er letlæselig, fængende og kontant. Den chokerer, forarger, overrasker, og giver HÅB FOR I MORGEN. Forfatteren tager læseren med ind i og igennem sit livs største krise til hendes håb for i morgen.

Jeg må sige, at forfatterens ønske er opfyldt hos mig. Hendes bog er en kæmpe opmuntring! Hård, men fuld af håb. Tak for den.

"Gårsdagen er forbi
Morgendagen kender vi ej
Men i dag hjælper Herren"
- Håb for i morgen s. 183

Kirsten Hennings: Håb for i morgen
190 sider. 199 kr.
Udgivet på Udfordringens Forlag

Foto: Bigstock

Korshærspræst og kirkehistoriker er enige:

Skriftemål har en stærk sjælesørgerisk effekt og er tæt knyttet til kristne kernebegreber

Skriftemålet og den fælles absolution er gledet ud af folkekirken de fleste steder, men der kan være gode grunde til at bruge det, mener både korshærspræst og kirkehistoriker.

Af Malene Fenger-Grøndahl

Du har sikkert set det på film: en person går ind i en mørk kirke og finder frem til skriftestolen, hvor en præst sidder godt camoufleret bag et gitterværk. Personen bekender en synd, præsten lytter, giver den bekendende en bod - altså en handling, som vedkommende skal udføre, fx et vist antal bønner - og herefter giver præsten på Guds vegne den syndige person syndernes forladelse.

Du kender måske også det faste led i den katolske gudstjeneste, hvor kirkegængerne bekender deres synd med en fælles fast formulering og slår sig tre gange på brystet, mens de siger: "Jeg har syndet i tanke ord og gerning, ved min skyld, ved min skyld, ved min store skyld."

Sandsynligvis opfatter du skriftemål og absolution - den handling, hvor præsten, på Guds vegne, løser en person fra sine synder - som noget katolsk, eller i hvert fald som noget fremmed i en dansk luthersk kontekst. Det er det i praksis også i høj grad.

Ganske få kirker og præster har absolution som en fast del af gudstjenesten, og det er også kun få præster og kirker, der tilbyder skriftemål systematisk. Men skriftemålet er bestemt ikke i modstrid med luthersk-evangelisk tradition og teologi, og det kan have en stærk sjælesørgerisk effekt, som ligger ud over det, en almindelig sjælesorgssamtale kan udvirke.

Det mener både Kurt E. Larsen, der er professor emeritus i kirke- og missionshistorie ved Menighedsfakultetet i Aarhus, og korshærs- og sognepræst Morten Aagaard fra Sct. Pauls Kirke i samme by. Sidstnævnte siger:

> *"Luther forestillede sig aldrig, at skriftemålet skulle forsvinde, og han fortsatte selv med at gå til skrifte hele livet."*
>
> *- Kurt E. Larsen*

"At få tilsagt alle sine synders nådige forladelse mens præsten lægger en hånd på ens hoved har for mange en stærk virkning og kan forløse en følelse af skyld og skam, som psykologsamtaler eller mange sjælesorgssamtaler med præsten ikke altid kan. Når jeg har skriftemål, oplever jeg, at det er meget aflastende både for mig og for den, jeg taler med, fordi det ikke er mine psykologiske evner eller min samtalepartners selvdisciplin eller evne til at arbejde mentalt med sig selv, der er i centrum. Det er Gud, der handler via skriftemålets ritualiserede form, hvor både ord og fysisk berøring spiller en rolle."

Behov for at være med i processen

Morten Aagaard har fra barndommen kendt til skriftemål og absolution, fordi begge hans forældre var teologer og var internationalt og økumenisk orienteret. Derfor havde han hørt om forsoningens sakramente, som skriftemålet kaldes i katolsk sammenhæng. Men først da han fik sin nuværende stilling, blev det aktuelt for ham selv at benytte sig af skriftemålet i praksis.

"Min forgænger i stillingen, Flemming Baatz Kristensen, har altid brugt absolution i gudstjenesten i form af en fælles syndsbekendelse efterfulgt af præstens tilsigelse af syndernes forladelse, og han har også altid tilbudt individuelt skriftemål. Så det var naturligt, at jeg fortsatte den praksis. Desuden har det været almindeligt i korshærssammenhæng, så også derigennem kom det ind i mit virke," fortæller Morten Aagaard.

Han erfarede hurtigt, at skriftemål og absolution kan noget særligt, som ikke på helt samme måde er indeholdt i den nåde og tilgivelse, som forkyndes i forbindelse med nadverritualet eller i prædikenen, eller som ligger underliggende i mange sjælesorgssamtaler.

"Når man går til alters, får man også syndernes forladelse, men forskellen er, at man i absolutionen selv er med til at verbalisere det, og det har mange mennesker et behov for. De har behov for at være med i processen," siger han.

Han understreger, at han i arbejdet med absolution og skriftemål er blevet mere og mere opmærksom på, hvor central tilgivelsen står i kristendommen.

"Tilgivelsen hører til helt inde i kernen af kristendommen - både det at kunne tilgive og at kunne tage imod tilgivelsen. Det er noget af det, som gør kristendommen forskellig fra mange andre religioner

"Det er blevet kendt blandt folk i sognet, at vi tilbyder skriftemål, og jeg er forbløffet over, hvor mange forskellige mennesker der benytter sig af det."

- Morten Aagaard

og fra den logik, der hersker i samfundet, hvor loven - fornuftigt nok - hersker."

Korshærspræsten tilføjer, at absolution og skriftemål netop ikke har med et regnskab eller en dom at gøre som den, der finder sted i en retssal.

"Skriftemålet er knyttet til en dyb erkendelse af, at vi er kommet væk fra Gud. Afsættet er altså syndserkendelse, ikke skyldfølelse. Og i skriftemålet kobles syndserkendelsen med bevidstheden om, at Gud står parat og rækker sine hænder frem og tager imod den fortabte søn, som også er mig. Skriftemålet er ikke en straf for, at man har overtrådt loven, men en vej tilbage til Gud. Men mange har nok en forvrænget opfattelse af skriftemål som en form for retssag, hvor præsten er dommer," siger han.

Luther gik til skrifte hele livet

Kurt E. Larsen, der er kirkehistoriker og i mange år har undervist og forsket ved Menighedsfakultetet i Aarhus, mener også, at der hersker en del fordomme og misforståelser angående absolution og skriftemål, som til dels kan skyldes et historisk ønske om at lægge afstand til katolske praksisser. Men der er ikke noget u-luthersk ved absolution og skriftemål, forklarer han.

"Det var Luthers grundopfattelse, at man alene skulle fjerne de ting fra kirken, som stred direkte imod Bibelen; alt andet kunne bevares. Luther forestillede sig aldrig, at skriftemålet skulle forsvinde, og han fortsatte selv med at gå til skrifte hele livet. På Luthers tid, inden Reformationen, gik man til skrifte flere gange om året, og Luther forestillede sig ikke, at det skulle ændres. Han kunne slet ikke forestille sig, at lutherske kristne kunne undvære skriftemålet."

Skriftemålets form skulle altså ifølge Luther blot justeres, så der ikke blev lagt så meget vægt på, om den, der skriftede, bekendte alle sine synder. Det vigtigste var syndserkendelsen og bevidstheden om, at man alene måtte forlade sig på Guds nåde.

Belært af Luthers tanker fortsatte man med skriftemål i den lutherske kirke, og man kunne helt op til slutningen af 1800-tallet fortsat ikke gå til nadver, medmindre man havde været til skriftemål inden. Faktisk var det ifølge kirkehistorikeren formodentlig derfor, at man opførte våbenhuse ved mange af kirkerne - der var simpelthen brug for et sted, menigheden kunne stå i kø, mens de ventede på at gå til skrifte, uden at skulle stå ude i kulde og regn og uden at være inde i kirkerummet, hvor der så var risiko for, at man overhørte andres private skriftemål.

Der skete dog en række ændringer, især af praktiske årsager. Efterhånden som sognene voksede, og man samtidig fik den skik, at der var nadver hver søndag, blev det et praktisk problem, at alle skulle til individuelt skriftemål før nadveren, og derfor indførte man nogle steder et fælles skriftemål om lørdagen.

"Folk mødte op i kirken, hvor præsten prædikede og holdt en skriftetale, hvorefter alle knælede, og præsten sagde en fælles skriftebøn, der indeholdt ordene "vi bekender, at vi har syndet imod Gud". Han bekendte altså på alles vegne, og derefter tilsagde han de fremmødte deres synders forladelse."

Fælles skriftemål før gudstjenesten

Kurt E. Larsen tilføjer, at den skik findes fortsat nogle få steder i Danmark, nu blot umiddelbart før gudstjenesten.

"Det fælles skriftemål før gudstjenesten udelukker dog ikke det private, men er blot et supplement til dette. For det private skriftemål med en personlig samtale med præsten kan noget, som det fælles skriftemål ikke kan, og derfor kan der da også være gode grunde til at bruge det private skriftemål i folkekirken i højere grad, end man gør i dag," vurderer Kurt E. Larsen.

"Styrken ved det private skriftemål i forhold til det kollektive er, at man får mulighed for at fortælle om sine synder og sine kvaler i en sjælesorgslignende samtale. Men skriftemålet er anderledes, fordi der bliver lagt en mere klar ramme. Det er en institutionalisering og et ritual, hvor det at knæle og få håndspålæggelse for mange vil opleves som ekstra stærkt," siger Kurt E. Larsen.

I Folkekirkens ritualbog findes der da også fortsat en beskrivelse af skriftemål og absolution, om end de færreste præster nok kender det indgående eller bruger det.

Kurt E. Larsen vurderer, at der især siden midten af 1800-tallet, hvor den katolske kirke - efter indførelsen af religionsfrihed - genetablerede sig i Danmark, har været en vis skepsis over for praksisser, der associeres med katolicisme.

Han oplever dog, at der i dag er mindre modstand over for det, der kan opfattes katolsk, og desuden er absolution og skriftemål knyttet til grundlæggende kristne kernebegreber som synd og nåde, som står centralt også i luthersk teologi, påpeger han.

"Skriftemålet er som nævnt helt i Luthers ånd, og man kan heller ikke sige, at det rent teologisk er knyttet til bestemte retninger inden for folkekirken. De seneste 100 år har præster med ret forskellig teologisk orientering da også brugt skriftemålet aktivt og talt for dets brug," siger Kurt E. Larsen.

Polemik imod syndsbegreb og skriftemål

Han nævner bl.a. biskop over Københavns Stift 1934-1960, Hans Fuglsang-Damgaard, som især anbefalede skriftemålet for dets sjælesørgeriske kvaliteter. Der har dog, vurderer Kurt E. Larsen, været en vis modstand mod skriftemålet i grundtvigsk-tidehvervske kredse, der har været kritiske over for en såkaldt bodskristendom med stærkt fokus på syndsbevidsthed.

"I kredse, hvor man har ført polemik imod syndsbegrebet og været mest optaget af det skabelsesteologiske, har der ikke være meget sans for eller lyst til at anvende skriftemål," siger han.

Med den stigende interesse for sjælesorg kunne der dog oplagt også blive en øget interesse for at anvende skriftemål, vurderer han.

Og det samme mener Morten Aagaard. Han oplever, at der er stor og stigende interesse for at gå til skrifte, når folk først har opdaget, at det er en mulighed.

"Hvor jeg tidligere havde ti sjælesorgssamtaler, har jeg i dag seks skriftemål og fire sjælesorgssamtaler. Det er blevet kendt blandt folk i sognet, at vi tilbyder skriftemål, og jeg er forbløffet over, hvor mange forskellige mennesker der benytter sig af det. De kommer fra forskellige kirkelige retninger, og det er både unge og gamle," fortæller han.

Ikke en lang palaver med præsten

Nogle efterspørger specifikt skriftemål, mens andre blot beder om en samtale. Undervejs i samtalerne gør Morten Aagaard ofte opmærksomhed på muligheden for absolution, og langt de fleste tager imod det. Desuden kommer ganske mange af dem, der én gang har modtaget absolution under privat skriftemål, tilbage for at skrifte.

"Mange ønsker ikke nødvendigvis en lang palaver med præsten, men kommer for at lette deres samvittighed, og der har vi en helt særlig mulighed i absolutionen. Vi skal huske på, at vi ikke er psykologer, men præster," siger Morten Aagaard.

Han tilføjer, at skriftemålet ikke kan erstatte psykologisk og psykiatrisk hjælp for dem, der har behov for det, og at det også kan være gavnligt med længere sjælesorgssamtaler med et mere psykologisk præg.

"Men absolutionen kan noget særligt, og jeg håber, at flere præster vil finde den mulighed frem fra gemmerne, og at vi også i den teologiske uddannelse og samtale begynder at beskæftige os mere med absolution og skriftemål," siger han.

I skriftemålet kobles syndserkendelsen med bevidstheden om, at Gud står parat og rækker sine hænder frem og tager imod den fortabte søn, som også er mig, forklarer korshærs- og sognepræst Morten Aagaard.

De seneste 100 år har præster med ret forskellig teologisk orientering brugt skriftemålet aktivt og talt for dets brug, siger Kurt E. Larsen.

Absolution

Ordet kommer af det latinske absolutio, af ab-solvere, løse fra. Ifølge kristen opfattelse medfører synd en skyld over for Gud, som Jesus gav sin kirke myndighed til at læse fra (Matthæus 18,18, Johannes 20,23).

Denne tilgivelse kan i den katolske kirke kun gives af præsten, og det foregår via skriftemål og absolution, kaldet forsoningens eller bodens sakramente - et af den katolske kirkes syv sakramenter.

I den luthersk-evangeliske tradition er absolution ikke et sakramente, og både præster og lægmænd kan give absolution.

Absolution er beskrevet i Folkekirkens ritualbog og bruges fortsat i få kirker, både i en kollektiv form, ofte lige inden nadveren, eller i en individuel form i forbindelse med privat skriftemål.

Møder & Arrangementer

LOVE OF GOD MINISTRY - PK
byder velkommen til møde hos ARTsalling Gallery
ONSDAG DEN 29. OKTOBER KL. 14.00

- **Henrik Holm vil fortælle om Guds mirakler og arbejde blandt kristne slaver i Pakistan**
- **Lovsang ved Richard Bechmann, Klovborg**
- **Mulighed for forbøn**

Velkommen hos:
ARTsalling Gallery
Sønder Alle 3, Ramsing,
7860 Spøttrup
Mobil: 21686968

Kom og hør
Johan Poulsen taler
OBS. Gudstjenesten starter kl.10.00
- Søndag 26. Oktober 2025 Kl. 10:30
- SOZO Gospel Kor synger

www.Nyt-Haab.dk
Tlf. 71 95 79 17
Damhus Boulevard 28
2610 Rødovre
PINSEKIRKEN
NYT HÅB
Lovsang og bedemøde hver Onsdag kl 18:30
Alle er velkommen!

Bøger

Spændende læsning på HOSIANNA.DK

Læs de opmuntrende beretninger om Hans Nielsen Hauge og Egon Falk, som begge har brugt deres liv på at forkynde evangeliet.

Hans Nielsen Hauge
- Manden, der forandrede Norge
Af Alv Magnus, 392 sider. 299 kr.
Forlag: Scandinavia

Egons bog
- En bornholmsk fiskerdrengs liv i Afrika - som menneskefisker.
200 sider. 198 kr.
Forlag: Udfordringen

Erhverv

AXELTEK
Industri Elektronik
Reperation af frekvensomformere og Cnc-drev
Nørresundby 25 21 31 67

En Smuk Begravelse
Bedemand
Vi har åbent døgnet rundt
- også søn- og helligdage
Kontakt: tlf.: 6172 3296 /
ensmukbegravelse@gmail.com
Web: ensmuk-begravelse.dk
Ejet af Alma Blomster & Brugskunst

Bolig

Bofælle søges!

Bofælle søges til yngre mand med en lettere senhjerneskade. Er bosiddende i Esbjerg. Måske har du en lignende problematik, men ikke nødvendigvis. Du skal være fysisk selvhjulpen, men kan få hjælp til praktiske gøremål.

Hvis dette har interesse, kontakt 21 67 49 66.

Bed&Breakfast i Christiansfeld

Bo på Det Gamle Posthus i verdensarvsbyen Christiansfeld. 1 værelse med 2 sengepladser på 1. sal med adgang til køkken og bad. Kun 400 kr. pr. døgn. Morgenmad kan evt. købes i Udfordringens café.

Bestil hos Margit:
mobil 40 31 02 50

Hvis avisen udebliver...

Hvis avisen udebliver, kan du benytte kontaktformularen på udfordringen.dk - klik på det røde felt 'Udeblev avisen?' midt på siden og udfyld felterne.

Så sørger **Bladkompagniet** for efterlevering. 1-2 dage efter reklamation.

Stillinger

Vi søger en
Nødhjælpskoordinator (deltid)

Mission Uden Grænser søger en engageret person til at koordinere forsendelser til Østeuropa, samt rekruttere og engagere frivillige på lageret i Aarhus.

Et meningsfuldt deltidsjob for dig, der har overblik, tager ansvar – og gerne vil gøre en forskel.

- 7–10 timer, én dag om ugen
- Læs hele stillingsopslaget på **mwbdk.org/stillinger**
- Send ansøgning til post@missionudengraenser.dk
- Samtaler afholdes løbende

MISSION UDEN GRÆNSER
Mission Uden Grænser
Bautavej 1A, 8210 Aarhus V
Tlf. 65746161
missionudengraenser.dk

Annonceafd.: 2681 7718 - annoncer@udfordringen.dk
Oversigt over priser og deadlines: Udfordringen.dk/Annoncer

Pedel til Luthersk Mission Græsted

Vi søger en ny pedel/pedelpar til pasning af vores hus.

Opgaverne omfatter bl.a. rengøring, klargøring til møder, pasning af grunden og vinterberedskab.
Opgaverne fylder ca. 1-2 dage om ugen alt efter årstiden.
Et frivilligt cykelværksted i garagen har åbnet et par timer to lørdage om måneden.

God nyrenoveret 4-værelses lejlighed på 94 m². Skønt placeret midt i det dejlige Nordsjælland, tæt ved skov, strand og grønne områder.

Huslejen skønnes - ud over de udførte pedelopgaver - til ca. 6.000 kr. pr. måned inkl. vand og varme.

Godt og åbnet menighedsfællesskab i LM-kreds med 30 aktive medlemmer. Møder kl. 10.30 to søndage om måneden og kl. 16 de øvrige to søndage.

Kontakt og yderligere information:
Laurits Kofod - 2343 4223 /
lauritskofod42@gmail.com
Niels Henrik Mathiesen - 4181 9068 /
dknhm@yahoo.com

lm
LUTHERSK MISSION
Græsted

Israel hyldede Donald Trump som fredsskaber

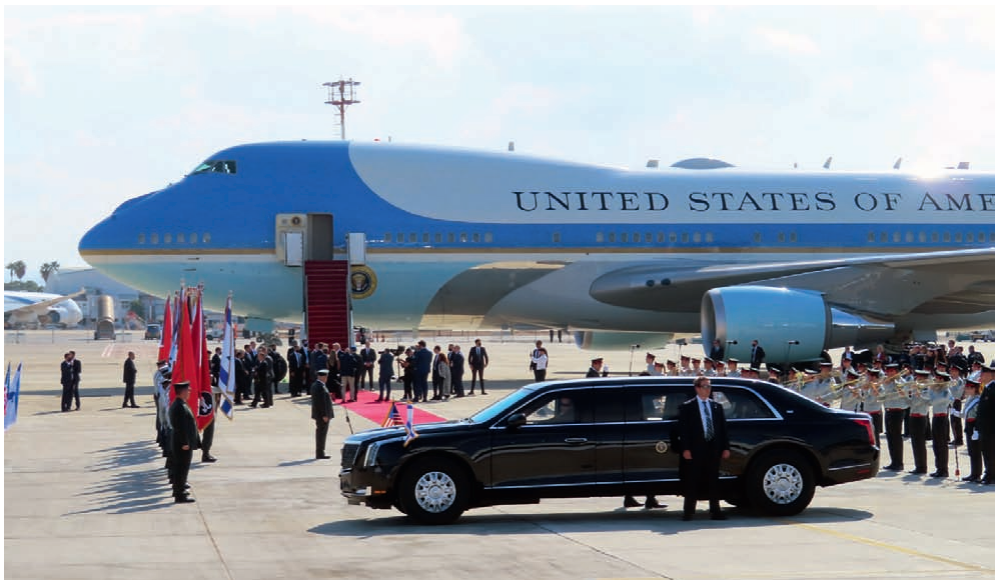

Donald Trump kom til Israel sidste mandag, hvor han talte i Knesset og fik en kongelig modtagelse. Foto: Vidar Norberg

Af Vidar Norberg

USA's præsident Donald Trumps korte besøg i Israel mandag blev et triumftog, lige fra han gik ud af præsidentflyet og herefter sammen med statsminister Benjamin Netanyahu kørte op til Knesset i Jerusalem. Nationalforsamlingen har måske aldrig før oplevet en sådan diplomatisk sejr. Og Trump har måske heller aldrig modtaget en sådan hyldest.

Israels statsminister, Benjamin Netanyahu, slog tonen an. Man kunne måske bruge den bibelske beskrivelse fra Salme 126 om festrejserne: "Vi lo og jublede, vi sang af glæde. Folkeslagene udbrød: „Herren har gjort et under for sit folk!"

"Tak, fordi du står op mod løgnene i FN. Tak, for at du i din fredsplan har anerkendt vore rettigheder i vore fædres hjemland, Judæa og Samaria. Tak, for at du har stået bag Abraham-aftalen."

Netanyahu mindede også om, at det var Trump, som anerkendte Jerusalem som Israels hovedstad, flyttede ambassaden til Jerusalem og anerkendte Israels suverænitet over Golanhøjderne.

Netanyahu takkede Trump, fordi han bombede Irans atomanlæg. Netanyahu mente, at det havde ændret magtbalancen i Mellemøsten og banet vej for fred, når Iran ikke er i stand til at skaffe sig atomvåben. Trump blev også takket, fordi han trak USA ud af den katastrofale atomaftale med Iran.

Trump fik også ros, fordi han har sørget for, at alle gidslerne i Gaza kommer hjem til Israel. Netanyahu talte om Hamas' angreb den 7. oktober 2023, hvor alt fra babyer til gamle holocaust-ofre blev ramt af terroristerne. Netanyahu fortalte forsamlingen om kampen mod de brutale fjender, og hvordan Israel fik en utrolig sejr over Hamas og hele Irans terrorakse.

"Sinwar, Hizballah, Haniyeh, Nasrallah og Assad. De er alle borte. Men omtrent et par tusinde israelere er dræbt i forsvaret af landet, og sorgen er stor for resten af livet. Israel bøjer hovedet for de faldne helte. Men på grund af disse helte vil vort land få fred."

Netanyahu understregede, at dette bare var en lille del af listen med det, Trump har gjort, og han tilføjede, at Donald Trump er den bedste ven, Israel nogensinde har haft i Det Hvide Hus.

"Alt har sin tid. Nu håber vi, at der kommer en fred både for Israel og udenfor Israel. Ingen ønsker fred mere end Israel," sagde Netanyahu.

Trump modtog også en israelsk "fredspris" fra Netanyahu. Israelere antyder, at Trump måske til næste år vil få den norske fredspris, som han ikke fik i år fra Nobelkomiteen. Israels præsident, Isaac Herzog, gav Trump en æresmedalje, fordi han har sørget for at få de israelske gisler hjem.

Vi bliver her

Oppositionsleder Yair Lapid fortalte om to vanskelige år med krigen i Gaza. Han henviste også til 1. Mosebog.

"Vi bliver her. Vi går ikke nogen steder. Dette land blev givet til Israels efterkommere for al fremtid."

Lapid sagde også, at der hverken er folkemord eller sult i Gaza.

Trump fra USA

Også Trump kom til på talerstolen i Knesset.

"I dag går vor tak til Gud, Abrahams, Isaks og Jakobs Gud."

Trump talte om en solopgang for et nyt og stærkt Mellemøsten. Han hyldede Benjamin Netanyahu som en stor leder, og der lød kraftig applaus fra forsamlingen i Knesset.

"Det er ikke let at lave en aftale med Netanyahu. Det er det, som gør ham stor," sagde Trump.

Videre påpegede USA's præsident, at de havde fyldt Israels våbenlagre. Trump sagde, at Netanyahu flere gange havde ringet og spurgt om det ene og det andet våben, som Trump knap kendte noget til. Men USA havde leveret.

"Israel blev stærkt. Det førte til fred," fastslog Trump i sin tale.

Trump, som talte både godt og længe, gik også til angreb mod antisemitisme, som han sagde bare fører til død og elendighed.

"Israel er stærk og vil blomstre. Derfor er de også en ven af USA. Jeg elsker Israel, og jeg er altid med jer," lovede Trump.

Han fortalte samtidig, at datteren Ivanka Trump har konverteret til jødedommen.

Trumps afrejse til et møde i Sharm el-Sheikh blev forsinket. Dér ventede flere arabiske lande for at drøfte situationen. Norges statsminister, Jonas Gahr Støre, og udenrigsminister Espen Barth Eide var inviteret med til mødet i Egypten.

USA's præsident sammen med Israels præsidentpar, Michal og Isaac Herzog og statsministerparret, Sara og Benjamin Netanyahu. Bagerst ses Israels ambassadør i USA, Yechiel Leiter, Ivanka Kushner, USAs ambassadør Mike Huckabee og Jared Kushner. Netanyahu fulgte med op til Jerusalem i Trumps bil. Både hovedvejen mellem Jerusalem og Tel Aviv og mange andre veje var lukkede under Trumps besøg.
Foto: Vidar Norberg

LÆSERINDLÆG

Læserindlæg er udtryk for læserens egen holdning. Send dit indlæg til: redaktion@udfordringen.dk

Kirken som håbets stemme for børn i krig

Asta Klosterskov Handberg, kommunikationskonsulent, CKU

I disse år præger krige og konflikter verdensbilledet. Når bomberne falder, og krigens skygger lægger sig over byer, lande og lokalsamfund, er det ofte børnene, der rammes hårdest. De mister ikke blot deres hjem og skolegang, men også det, der burde være en selvfølge: deres barndom. I den virkelighed har kirken en særlig rolle – som håbets stemme og som fristed for krigens ofre, herunder de børn, der er fanget midt i den konflikt, som de voksne har skabt.

For nylig faldt jeg over et citat fra ukrainske Oksana, hvis 7-årige søn har deltaget i en camp for internt fordrevne i Ukraine. Campen er drevet af Baptistkirken i Ukraine i samarbejde med Baptistkirken i Danmark og støttet af CKU - Center for Kirkeligt Udviklingssamarbejde.

Oksana blev bedt om at fortælle, hvad campen har betydet for hendes søn, og sagde:

"I tider som denne er det vigtigt, at vores børn får et afbræk – som for eksempel den camp, min søn deltog i. Når han ser tilbage på sin barndom, skal det ikke kun være alarmer og nætter i beskyttelsesrum, han husker."

Oksanas håb – at hendes søn husker andet og mere end luftalarmer og beskyttelsesrum – deles af millioner af forældre verden over. De håber, at deres børn får lov til at være børn – også midt i krigens kaos. Derfor er camps, som den Oksanas søn deltog i, altafgørende for både børn og deres forældre.

Børn er blandt de mest sårbare, når konflikter bryder ud. De mister tryghed, skolegang og ofte deres nærmeste. Disse tab sætter dybe spor, som kan følge dem langt ind i voksenlivet. Derfor er det afgørende at skabe trygge rammer – både fysisk og psykisk – hvor børn kan finde ro og håb. Her spiller kirken en nøglerolle.

"Vi har ikke kunnet give slip på børnene efter lejren. Mange af dem har mistet deres fædre ved fronten. For dem er kirken blevet et trygt sted – et sted, hvor deres sår på sjælen kan heles."

- Olena Nosova

I Ukraine samarbejder kirker og kirkelige organisationer med internationale partnere for at sikre skolegang, traumehjælp og gode barndomsminder – ligesom Baptistkirkens camp. En af kirkens styrker er dens lokale tilstedeværelse og det netværk af tillid, der allerede er opbygget.

Som Morten Kjær Kofoed, international sekretær i Baptistkirken i Danmark, tidligere har udtalt i Udfordringen:

"Vores partnere i Ukraine havde allerede erfaring med sommerlejre og rådgivning. Det gjorde det meningsfuldt for os at engagere os – og vi kunne gøre en forskel for relativt få midler."

Også Det Danske Bibelselskab arbejder tæt sammen med ukrainske kirker. Psykolog Olena Nosova, facilitator ved Trauma Healing Institute under Ukraine Bible Society, fortæller:

"Vi har ikke kunnet give slip på børnene efter lejren. Mange af dem har mistet deres fædre ved fronten. For dem er kirken blevet et trygt sted – et sted, hvor deres sår på sjælen kan heles."

Olena Nosova (th) deltog i fredskonferencen 'When Time Comes' i København den 26. maj 2025. Foto: CKU

Erfaringerne fra Ukraine viser, at kirker kan være afgørende i arbejdet med børn og unge i krigszoner. De fungerer som samlingspunkter, uddanner traumehjælpere og tilbyder psykosocial støtte. Den viden og erfaring bør vi bringe videre – og bruge der, hvor behovet er størst.

Kirken har en særlig stemme i arbejdet med børn i krig og konflikt. Den stemme skal bruges til at skabe håb, fremme fred og engagere lokalsamfundet i børns trivsel. For når kirken taler, kan den være med til at sikre, at børn vokser op med minder om leg, læring og fællesskab – og ikke kun om krig.

Løs ugens kryds og tværs - og vind et gavekort!

Træn hjernecellerne – og vind måske et gavekort!

Vinder i kryds & tværs i uge 41:

René Jamrath,
2605 Brøndby

Kodeord: *Trompetsolo*

Du kan også vinde et gavekort på 150 kr. til Hosianna.dk, hvis du finder kodeordet i denne uge ved at sammensætte de bogstaver, der står i felterne med tal.

Skriv kodeordet og send det sammen med dit navn og din adresse til mail@udfordringen.dk eller til Udfordringen, Jernbanegade 1, 6070 Christiansfeld.

Kodeordet skal være Udfordringen i hænde senest tirsdag den 28.10. Vinderen får direkte besked og offentliggøres her på siden den 2.11.25.

Blandt de indsendte løsninger trækkes hver uge lod om et gavekort på 150 kr. til Hosianna.dk, vælg mellem bøger, bibelord i træ, cd'er og film.

Kryds og tværsen leveres af bureauet Kehlet Aps, Varde.

God fornøjelse!

Billedet øverst til højre i uge 42-kryds & tværsen.

Krydsord uge 42 uden tal til kodeord

Sidste uges krydsord var desværre uden tal til at finde ugens kodeord.

I stedet kan man som ugens kodeord indsende løsningsordet til billedet i øverste højre hjørne (fra uge 42). Send svaret senest 21.10 for at deltage i lodtrækningen.

				FORSIK-RING	KASTE SMUDS PÅ	REDSKAB	TIDS-MÅLER	PAPIR	TONER	MIDT I NATTEN	UNDER-SKRIVE	BRÆK-JERN	KENDE-ORD								
												1									
				PYNT / STIKKE			2			BILSKILT / FISK			BINDE-MIDDEL								
				RÆDSEL / NÆRE				STJÆLER / HAVE													
FORSAMLING		SPOTTER	AFKOM / MOTTO						RENDT / ØBO							TAKT / BEVIS			BYGNING		
HJORT							MODE-SKABER / TALORD					SENG / SPISE									
SKYNDE SIG				DESSERT / JAMMER									STJERNE / ALVOR-LIGE								
FORESTIL-LING					DYR / TÅGEN						SPISE / TO ENS					LERART / BIORD					
HUSKE			3					BÆLTER			4			REGION / I HUS		5					
FØRST I KØEN		LYS / BEHOL-DEREN																	PÅ KANT		
FORHØJ-NING				VAND / BE-HÆNDIG							HAVN / METAL					STRAKS / SPORTS-STÆVNE					
BELÆG-NING			BANGE / RUM	6							TILSATTE SUKKER										
TILSLUT-TET											THOR			GAD VIDE / BOPÆLE			7				
GASART					MÅL / BEMÆRKE						PIGE					GRÆSK BOGSTAV / UDBYTTE					
FUGLE											ØSTRIG / PROFET		REJSTE / VARME-GIVER								
ROMERTAL		DYRET / SMYKKE-STEN	8					SNYDE / BIBEL-NAVN	GODE	GARDI-NER									SNÆVER-SYNET		
TUMME-LUMSK			FØLGE / UKENDT			FØLTE / UDFLUG-TER	9					OPPEBIE / FLÅEDE				10					
FLAG	11									DRENG / HAVE							RETNING / DYR				
TALENT					UDLÆN-DINGE / SKALLER						12		ANTAL / TIDS-RUMMET								
					13			IKKE / TIT			UDSIGT / FODER					RETNING / SLIDE					
				KLIT / SAL			DIGTE / UORDEN					VOKSE / NEDBØR					ILT / VIPPER				
										RYGE / PIGE				BEHOL-DER / DAMP							
				AMORIN					HOMO SAPIENS				14								
				FOR-KLARE					15				HOVED-SAGELIG								

Find bøger fra mange forskellige forlag på
Hosianna.dk
Fast fragt på 35 kr. uanset hvor meget du bestiller*
*Gælder ved levering i DK

Giv et abonnement i gave!

Et abonnement på Udfordringen er en gave som varer længe!
- Med den trykte avis har man også adgang til alle artikler på nettet.

Bestil pr. mail på abonnement@udfordringen.dk eller ring på tlf. 7456 2202.

En søgen efter svar på livets store spørgsmål har bragt Lars Muhl tilbage til kristendommens oldgamle tekster.
Sammen med Sofie Østergaard er han taget til gudstjeneste i Thorsager Rundkirke på Djursland.
Foto: Maj Hagedorn, DR

Udvalgte programmer på DR / Kristne TV-kanaler

DR1

Søndag 19/10
10.00 Gudstjenesten: Tilbage til rødderne - Lars Muhl
Siden sin barndom har musiker, forfatter og mystiker Lars Muhl været optaget af livets store spørgsmål. I dag finder han mange af svarene ved søge tilbage til kristendommens oldgamle tekster. Derfor har vært Sofie Østergaard inviteret ham til gudstjeneste i Thorsager Rundkirke, hvor Anne Marie Tolbod prædiker om de rødder, vi alle sammen stammer fra.

Lørdag 25/10
18.50 Før søndagen
"Sov sødt, barnlille" er denne gang ugens salme i Før søndagen. Katrine Muff og Mathias Hammer introducerer som altid salmen, og det er DR Vokalensemblet, som synger.
I "Før søndagen" synger Muff, Hammer og DRs kor fra den store danske sang- og salmeskat, der er opbygget gennem århundreder.

DR Vokalensemblet synger "Sov sødt, barnlille" i "Før søndagen".
Foto: Kristian Graven, DR

DR2

Søndag 19/10
14.00 Gudstjenesten: Tilbage til rødderne.
Genudsendelse fra DR1 kl 10.00.

KKR-TV i DK

Se kristent tv døgnet rundt her:
1. I hele landet på dit tv med en KKR tv-boks. Bestilles på www.kkr.dk / seerklubben@kkr-tv.dk eller tlf/sms: 35 31 00 57.
2. På MoreTV via TV, mobil og tablet i hele landet. Læs mere og bestil på moretv.dk eller ring 69 16 16 20 for mere info. Programoversigt på: v.dk/programmer.

GOD TV

Tlf. 98 90 91 50 - Email: info.scandinavia@god.tv
GOD TV kan ses overalt. Download en app til iPhone, iPad eller Android eller se www.god.tv, hvor der findes 20 web kanaler 24/7.GOD Channel kan også ses 24/7 via parabol: ASTRA 4A 5º Ø Frekvens: 11.996 GHz, Polarisation: H, Symbol Rate: 27,500 Symbol/s: FEC: ¾. Kan også modtages fra Hotbird 13° øst og Eurobird 28,5° øst. Indgår i TV-pakken hos MoreTv. Findes i mange bredbånds- og kabelnet.

More 2 life TV

Regionalt TV i MUX 1. Kanal Nord: Mandag - tirsdag 8:30, onsdag 23:00, torsdag 21:00, lørdag 10:00, søndag 11:00. Kanal Øst: Mandag - torsdag 8:30, lørdag 11:30, søndag 15:00. Kanal Hovedstaden: Tirsdag 11:00, onsdag 15:30, torsdag 11:00, fredag 05:00.

FGP-TV

FGP-Huset, Nygade 17,
3782 Klemensker, Tlf. 40870533
Mail: post@FGP.dk
Udsendelserne kan ses på FGP-TVs hjemmeside www.FGP.dk (Menupunkt: FGP-TVs IT-kanal)
Derudover minimum fire gange ugentlig på GospelChannel. Blandt andet onsdage kl. 19.00 og lørdage kl. 11.30.
GospelChannel er en gratis kanal på bl.a. CanalDigital.

Kanal 10

Kanal 10 er en norsk tv-kanal, der tjener som platform for forskellige kristne kirkeretninger med en vision om at vise, hvad der sker i kirkerne i Norge. Kanalen sender også danske programmer og indgår i MoreTV pakken. Se mere på www.kanal10.no

Loveworld TV

Kanal ASTRA 2a, 2b, 2d
28,2 grader E= øst. Engelsk kanal. Undervisning og helbredelsesudsendelser. Ekstra parabol muligvis nødvendig. Program og yderligere info.: www.loveworldtv.co.uk/

Airport UCB TV

Sender på regionale digitale net
www.ucb.dk/ucbtv.htm
Hovedstaden (Airport TV)
Mandag 07.30-08.00, torsdag 05.30-06.00, søndag 08.30-09.00, søndag 15.30-16.00.

SAT-7

Fire tv-kanaler som kan ses på Appen SAT-7 Plus:
• SAT-7 ARABIC (for familier på arabisk)
• SAT-7 KIDS (for børn på arabisk)
• SAT-7 PARS (for persisktalende seere i primært Iran, Afghanistan og Tadsjikistan)
• SAT-7 TÜRK (for tyrkisktalende seere i primært Tyrkiet og Aserbajdsjan)
Se mere på www.sat7.org og facebook.com/SAT7Network

Andre kanaler

På Thor 1o vest:
Vision Norge, Gospel Channel
Fr. 11247 Pol V Sr 24500 Fec 7/8.
På Astra 1 19,2o øst: Bibel TV Fr. 10832 Pol H SR 22000 Fec 5/6.
Astra 2 28,5o øst:
TBN Europe Revelation

Tysksproget TV

Tysksprogede TV-Kanaler med satellitmodtagelse: Canal Digital: Via Astra modtages bibeltv.de og hopechannel.de.
Hopechannel.de:
Onsdag kl. 13.00 og kl. 19.30.
Torsdag kl. 16.00. Fredag kl. 10.00 og kl. 20.15. Lørdag kl. 9.15.
Die Bibel-Das Leben - en kristen gæst fortæller i interview om sin "vandring", produceret af den tyske Adventistkirke.
Bibeltv.de: Tirsdage kl. 22.00 - 22.30: ICEJ - Faszination Israel med Gottfried Buhler. BibelTv er en afdeling af Evangeliums Rundfunk, som udsendes fra Wetzlar. Hope Media (Stimme der Hoffnung) = Hope Channel udsendes fra Alsbach-Hähnlein i Sydtyskland.

Web-tv

GOD TV: www.god.tv
DKNET.TV www.dknet.tv
TBN - Trinity Broadcasting Network: www.tbn.org

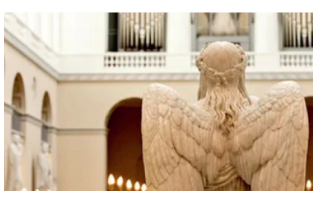

Morgenandagten

Du kan se og høre den direkte radiotransmission af Morgenandagten fra Vor Frue Kirke i København. Morgenandagten sendes mandag til lørdag kl. 08:05-08:25 på DR2 og DR P2.

Radio - Faste programmer om tro på P1

Søndag 19/10
10.03 Gudstjenesten fra Frederiksborg Slotskirke, Helsingør stift. 18. s. e. Trinitatis
Prædikant: Jørgen Christensen.
Vært: Simon Ankjær Andersen.
Salmer:
DDS 731: Nu står der skum på bølgetop.
DDS 28: De dybeste lag i mit hjerte.
DDS 68: Se hvilket menneske.
DDS 54: Hvad mener I om Kristus.
DDS 7: Herre Gud dit dyre navn og ære.

11.03 Pilgrim - Melankoliens kræfter
Fader Mikael fortæller om melankolien som en del af russisk spiritualitet og dens betydning for historiens gang. Vært: Anders Laugesen.

15.03 Hvad ville Jesus have sagt?:
Vi vil allesammen gerne gøre vores bedste. Men det er ikke altid, vi ved, hvad det bedste er.
Og hvem spørger vi, når vi er i tvivl? Hvad med at spørge det, ifølge kristendommen, mest perfekte menneske? Jesus. Hvad ville han have sagt til dig i den situation, du står i? Hvad ville Jesus have sagt: for dig, der elsker Jesus, dig, der ikke ved, hvem Jesus er, og dig, der leder efter argumenter for, hvorfor vi overhovedet nogensinde har fundet på at lave radio om ham. Du kan altid skrive dine spørgsmål til Jesus@dr.dk.

19.03 Ditlev og dæmonerne Hvid under Apartheid
Hun voksede op i Capetown under den sydafrikanske racepolitiks, Apartheid, sidste år. Hun gik udelukkende i klasse med hvide og hendes modersmål er Afrikaans. I dag bor hun i København, men vil altid være præget af indtryk og erfaringer fra det forkætrede system og de skygger, det har kastet over hendes liv.
Vært: Kristian Ditlev Jensen
Medvært: Christoffer Emil Bruun
Gæst: Marina Louise Botes

Tirsdag 21/10
11.03 Kampen om historien: Jihadismen og kampen mod Vesten
Hvor langt ned i historiens muld skal man grave for at finde jihadismens åndelige rødder? Er den væbnede kamp en uadskillelig del af islam, eller skyldes dens fremvækst undertrykkelse og elendige sociale forhold? Og kan man betragte jihadisme som en totalitaristisk ideologi på linje med fx fascisme og kommunisme? Det er nogle af spørgsmålene, når vært Adam Holm taler med journalist og forfatter Jakob Sheikh og professor i islamstudier Thomas Hoffmann.
I redaktionen: Nanna Sloth Skardhamar og Clara Faust Spies.
Redaktør: Thomas Vinther Larsen.
(Sendes også 21.03, søndag 6.03 og mandag 5.03. Sendt første gang 10 september 2024.

Adam Holm og 'Kampen om historien' sendes tirsdag.

Lørdag 25/10
kl. 16.03 Bibelen Leth fortalt
Forfatter Kristian Leth mener, at Bibelen er verdens vigtigste bog. Sammen med journalist Lauge Hendriksen forsøger han at besvare spørgsmålet: Kan vi overhovedet forstå os selv og det samfund, vi lever i, hvis ikke vi forstår Bibelen? Sendes også torsdag kl. 11.03 og 21.03.

Søndag 26/10
10.03 Gudstjeneste fra Silkeborg Kirke, Aarhus Stift. 19. s. e. Trinitatis
Prædikant: Sidsel Hornemann.
Vært: Malene Fenger-Grøndahl.
Salmer:
DDS 731: Nu står der skum fra bølgetop.
DDS 1: Guds menighed syng for vor skaber i løn.
DDS 289: Nu bede vi den Helligånd.
DDS 14: Tænk at livet koster livet.
DDS 371: Du fylder mig med glæde.
100 salmer 849: Igen berørt.
DDS 31: Til himlene rækker.

Kristen lokalradio

Nordsjællands Kristne Radio & Radio KUR

Egen antenne: FM 92,8 MHz
Stofa net: 96,8 MHz
Netradio og podcast
Radio KUR (Kristen Ungdomsradio): Sender via egen YouTube kanal og via Facebook
www.nkradio.dk

København Rhema Radio

Morgenradio fra 06.00 til 10.00 på 106.3 FM. Lørdag kl. 06.00 til 13.00 Søndag kl. 06.00 til 21.00 på 106,3 FM. Natradio fra 00.00 til 06.00 på 103.4 FM
UCB Media på nettet 24/7: ucb.dk

Lumi Radio Aalborg

Sender prædikener, bibelundervisning, mødereportager og musikudsendelser med kristen musik 33 timer om ugen: lumiradio.dk, facebook.com/lumiradio. FM 92.2 MHz, 106.5 MHz, 107.4 MHz

Radio Ådalen

Egen antenne: Opsund: 96.4 MHz | Lønborg: 107.1 MHz
Fællesantenne
Skjern: 97.0 MHz samt netradio: www.radio-aadalen.dk

Norea Radio Danmark

Webradio - http://norea.dk

Radio fri-born.dk

Pinsekirken Bornholm, Sagavej 5, Rønne, sender internet-radio 24/7. Kan høres på mobil, iPad mm. ved at hente den globale lydstreamingtjeneste TuneIns radio-app i PLAY og APP-Store. Når appen er installeret, søg efter fri-born.

Arkens radio

Kanal 2 i Esbjerg
Frekvens: 93.5 MHZ
Sydenergi: 90.3 MHZ
Web: arkensradio.dk

Info. om lokalradio og podcast kan sendes til: redaktion@udfordringen.dk

Sådan kan du også være med til at støtte Udfordringens vigtige tjeneste

Giv gaver med skattefradrag via Missionsfonden på konto 9570 - 0006 139450.

Skriv, at du vil støtte:

Projekt 5127 - Avisen Udfordringen

Gaver uden skattefradrag kan indbetales direkte på Udfordringens bankkonto: 7040 1830446 / MobilePay 717371 (Skriv under bemærkninger, at det er en gave).

Obs! Missionsfonden er også godkendt til at modtage testamentariske gaver uden arveafgift. Kontakt Udfordringen eller Missionsfonden på tlf. 47174040 eller via e-mail på adressen: mail@missionsfonden.dk

Tak for din nødvendige forbøn for Udfordringens medarbejdere og frivillige.

Gaver uden fradrag via Udfordringens MobilePay:

MUSIK TJEK

Chris Tomlin, når han er bedst

Chris Tomlin er lovsangslederen, som efterhånden har et utal af sange, som synges over hele verden. Fra hans sidste udgivelse er det især "Holy Forever", som bliver sunget overalt. Han har udgivet 12 albums og vundet et utal af priser, både Grammy og Dove Awards. Nu er han aktuel med sit 13. album.

"The King Is Still The King" er Chris Tomlin, når han er bedst. Det kan godt være, at han har udgivet mange albums og skrevet mange sange. Men dette album bekræfter, at han bestemt ikke er færdig med det!

Der er både studieindspilninger og liveindspilninger og alt naturligvis i bedste indpakning musikalsk. Det, som er lidt anderledes denne gang, er de små instrumentalstykker, som supplerer sangene, nogle gange med oplæsning af skriftsteder. Det er virkelig godt.

En anden kvalitet er sangteksterne, som i den grad peger hen på Jesus og tilbedelsen af ham og minder os om, hvor stort det er, hvad han gjorde for os. Det er meget trosstyrkende.

Sangen "He Has Done Great Things" blev meget hurtigt en favorit hos mig. Sangen er en duet med Phil Whikham (som også er ved at blive et meget kendt navn i den kristne musikverden) og handler om, at han fjernede vores synder, og vi er tilgivet ved hans blod. Det er en af de mere stille sange. En af ørehængerne, som jeg hurtigt sang med på, er sangen "Jesus Saves". Her er teksten bl.a. "He did what I could not do/ Where there was no way, He made a way".

Der er tale om et meget helstøbt lovsangsalbum, som må være et must for alle, som elsker lovsang. Der er så meget godt at hente i både tekst og musik, og så er det bare så opmuntrende at lytte til.

Eilis Jokszies

Kunstner: Christ Tomlin - **Titel:** The King Is Still The King - **Genre:** Lovsang - **Tilgængelighed:** Alle streamingtjenester

Scan QR koden og lyt til nummeret "Jesus Saves"

Følg Udfordringen på Facebook og Instagram
- hvis du vil holde dig opdateret på historier og indhold fra avisen.

Før sin død så Moses fra Nebos bjerg ud over Det lovede land, som var både godt og frugtbart.

Moses dør i Moab

"Derefter steg Moses op fra Moabs sletter til Pisgatinden på Nebos bjerg over for Jeriko, hvorfra Herren viste ham landet: Gileads land helt op til Dan i nord; Naftalis land; Efraims og Manasses land; Judas land helt over til Middelhavet mod vest, Negev mod syd, og Jordandalen mellem palmebyen Jeriko og Zoar.

"Det er landet, som jeg lovede Abraham, Isak og Jakob at give deres efterkommere," sagde Herren til Moses. "Nu har du set det med egne øjne, men du får ikke lov til at komme ind i det."

Så døde Moses, Herrens tjener, i Moabs land, sådan som Herren havde bestemt det, og han blev begravet i Moab, i dalen over for byen Bet-Peor. Den dag i dag er der ingen, der kender det nøjagtige sted.

Moses var 120 år gammel, da han døde, men han havde bevaret sin livskraft og sit gode syn.

Der på Moabs sletter sørgede folket i 30 dage over hans død.

Så døde Moses, Herrens tjener, og han blev begravet i Moab.

Der på Moabs sletter sørgede folket i 30 dage over hans død.

Den nye leder

Josva, Nuns søn, var fyldt med visdoms ånd, for Moses havde lagt sine hænder på ham og velsignet ham, og israelitterne fulgte ham og adlød de befalinger, Herren havde givet Moses.

Aldrig før eller siden har der været en profet som Moses, med hvem Herren talte ansigt til ansigt.

Ingen mirakler kan sammenlignes med dem, han udførte for øjnene af Israel og egypterkongen og alle hans tjenere.

(5. Mosebog 34)

Tegningerne er fra Martin Young's Bible Cartoons. Teksten er fra Bibelen på hverdagsdansk.

Josva, Nuns søn, var fyldt med visdoms ånd, for Moses havde lagt sine hænder på ham og velsignet ham, og israelitterne fulgte ham og adlød de befalinger, Herren havde givet Moses.

Undervisning og dramastykker på Healing Hearts, Transforming Nations' workshop i Sydsudan virkede stærkt på deltagerne.
Foto: MAF

Ordet om korset er en kraft til heling af traumer

MAF flyver teams af forsoningseksperter ud til Sydsudans isolerede landsbyer. Danskere deltog i en workshop og blev dybt imponerede.

Af Svend Løbner, freelancejournalist

Menigheden sidder andægtigt, da en mand pludselig stormer ind i kirken med en hammer hævet og klar til at hugge: "Hvem dræbte min bror?" skriger han. "Hvem af jer dræbte min bror? Jo, dér er du! Det var dig, der slog min bror ihjel! Nu skal du få!"

Og så…. standser manden med hævet hammer, der skal forestille en machete foran den skrækslagne person og kigger ud over forsamlingen: "Hvad skal jeg gøre nu? Fortsætte den onde cirkel af vold og hævn? Eller…"

Vold indvævet i kulturen

Vi er til workshop i fred- og forsoning i en kirke i landsbyen Jebel udenfor Sydsudans hovedstad Juba, hvor "ordet om korset" med apostlen Paulus' ord virkelig er "en kraft til frelse". Støvet fra vejen herud har lagt sig som et tyndt lag på hud og tøj, ligesom voldens logik langsomt er blevet indvævet i lokalbefolkningens kultur, så selv familier splittes og efterlader sår og sorg i dem, det går ud over.

Som kvinden, der skulle giftes som kone nummer to til en mand, hun havde to børn med som hans elskerinde. Men da brylluppet var arrangeret, og bruden stod klar foran præsten, udeblev manden og hele hans familie. Nu er kvinden alene med sine børn. Svigtet og forladt.

Volden fra 70 års krig og konflikt – først med muslimer i Sudan mod nord, siden mellem stammer i Sydsudan – trænger dybt ned og ind i landsbyernes familier og smitter som en ondartet virus.

Som manden, der voksede op med en voldelig far, der drak sig fra sans og samling og lod sine humørsvingninger gå ud over børnene. Sønnen følte sig forkastet, og han fik heller ikke familienavnet, som han ifølge traditionen som den førstefødte skulle bære videre i slægten.

Traumesedler på korset

Men manden og den fornævnte kvinde lærte begge at tilgive deres familiemedlemmer på Healing Hearts, Transforming Nations' workshop i den lille kirke, hvor Svend Stokbæk fra MAF Danmark var med.

Forskellige symbolske handlinger fik deltagerne til at tænke anderledes om deres relationer og livssituation i det hele taget.
Foto: MAF

Workshoppen bygger på forsoningskonceptet "Healing the Wounds of Ethnic Conflict" (HWEC), som er undfanget få uger efter folkedrabet i Rwanda i 1994, hvor op mod 1 million mennesker blev dræbt i løbet af 100 dage. Bødler og ofre blev forsonet, dybe sår begyndte at hele, og kirken og befolkningen kunne langsomt komme videre med deres liv og bygge samfundet op.

Hemmeligheden er et koncept, hvor forsamlingen først modtager en grundig undervisning, om at Jesus bærer verdens synd, derefter skriver alle deltagerne deres traumer ned på papirlapper og sømmer dem fast til et kors, hvorefter korset bæres ud, og alle papirer fjernes og brændes.

Derefter får hver af de traumatiserede en blomst, som de kan lægge på asken som symbol på opstandelse og en ny begyndelse.

MAF flyver forsoningsteams til isolerede mennesker

Healing Hearts, Transforming Nations er siden spredt til Sri Lanka, Indien, Elfenbenskysten, USA, Ukraine, DR Congo og nu også Sydsudan. MAF Danmark var med til en af de tre dages workshops, som holdes for 1.000 personer fordelt på 18 kirker med støtte fra CKU, Center for Kirkeligt Udviklingssamarbejde.

Efter en grundig undervisning, om at Jesus bærer verdens synd, skriver alle deltagerne deres traumer ned på papirlapper og sømmer dem fast til et kors. Foto: MAF

- Det var en glædelig overraskelse at se, hvor effektfuld træningen var, og jeg blev meget imponeret over MAF's arbejde, fortæller CKU's seniorrådgiver Ole Ramsing, der var med på turen og oplevede workshoppen.

- Vi kender primært MAF for deres humanitære flyvninger, men her så vi virkelig, hvordan de og deres frivillige trænere i Healing Hearts, Transforming Nations gennem kirken kan få samlet og nå ud til stridende etniske grupper, også i svært tilgængelige områder, med et budskab og en metode om tilgivelse og forsoning. Deltagerne var tydeligt berørt af undervisningen, der fik dem til at tænke anderledes om deres relationer og livssituation i det hele taget.

Gud vil genoprette verden som en kærlig far

Kombinationen af undervisning og dramastykker har en stor effekt, fortæller Svend Stokbæk:

- Efter den chokerende scene med manden og hammeren kom der en rigtig god dialog, som gav et realistisk billede af virkeligheden. Gud stopper ikke bare al vold i verden. Vi har selv et ansvar som mennesker. Vi skal have hele pakken med, så at sige. For der var faktisk en gang, hvor verden var perfekt, fordi Gud skabte den perfekt. Hvor der ikke var alt det her vold. Og så har vi lavet en masse rod i det som mennesker. Men Gud vil faktisk gerne genoprette det igen.

Også helt ned på familieniveau, fortsætter han:

- Der blev undervist rigtig levende om, at Gud er en kærlig far. Og at vi som forældre kan jo stå i vejen ved den måde, vi er på over vores familie. Er vi nærværende i vores familie, tager vi os af dem, osv.?

- Også her var der et dramastykke, hvor underviseren stod imellem en, der skulle forestille at være Jesus med åbne arme, og en pige, der sad og var forknyt. Stykket viste, at Jesus kan blive ved med at sige: Kom til mig, alle I som er trætte og tyngede af byrder, men ikke kunne trænge igennem, hvor der står én imellem, der skygger. Så er det rigtig svært at forholde sig til Jesus og Gud som en kærlig far.

Alle er traumatiserede efter 70 års krig

Resten af workshoppen skulle man kigge indad og forholde sig til, hvad det er for nogle sår, man selv har, fortæller Svend Stokbæk.

- Alle er traumatiserede. Efter 70 år om krig og konflikt har stort set alle oplevet overgreb, mistet familiemedlemmer og bærer på ubearbejdet sorg. Når folk så får noget undervisning om det, så bliver der prikket til det, og de opdager: Hov, der er faktisk nogle sår inde bagved.

Og sårene havde ikke kun noget med stammekonflikter at gøre, supplerer Ole Ramsing:

- Jeg var overrasket over, at deltagerne mest fortalte om personlige problemer, som den enkelte havde med familie og andre nære relationer. Men sådan er det jo. Når konfliktniveauet stiger i et samfund, så forstærkes også konflikterne i hjemmet.

- Vi så på første parket, at undervisning og dramastykker virkede stærkt på deltagerne. De fulgte levende med. Og manden, som følte sig svigtet og misbrugt af sin fordrukne og voldelige far, fik tilgivet ham og talt ud med ham samme aften, fortalte han mig næste morgen. Han var helt lettet og glad og så helt forvandlet ud.

Godt sagt:

"Skønt der var mange store ting, guddommelige ting at huske om Kristus, så var det ikke Kristi undere, Paulus roste sig af. Heller ikke roste han sig af verdens skabelse ved Kristus [...]. Nej, hvad han sagde, var dette: 'Det være langt fra mig at rose mig af noget andet end af vor Herres Jesu Kristi kors.'"

(Augustin år 354-430)

Gudsoplevelser:

I USA oplevede Eva uventet hjælp, da hun havde låst nøgler og barn inde i en bil

Som ung var Eva Krath-Andersen på et bibelskoleophold i USA. Da hun efter en køreprøve kom til at smække nøgler og et barn inde i bilen, bad hun frimodigt Gud om at få døren op, inden klokken blev halv tre. Foto: Gudsoplevelser

Eva Krath-Andersen kom til at låse sin bilnøgle inde i bilen, hvor der også sad et barn. Hjælpen kom uventet.

"I mine unge dage var jeg nogle måneder i USA, hvor jeg gik på bibelskole. Jeg fik lyst til at tage amerikansk kørekort, fordi derovre brugte man kørekortet som betalingskort. Jeg var nødt til at skrive checks ud, og det var bøvlet.

Jeg tog teoriprøve. Og jeg kørte ned til en politistation, hvor jeg skulle køre en tur sammen med en betjent. Det var så køreprøven, hvor man lagde sin egen bil til. Bag i bilen sad der en lille pige på otte måneder, som jeg samtidig passede. Det kunne godt lade sig gøre at have hende til at sidde der. Efter at jeg var færdig med at køre turen med betjenten, var jeg lidt nervøs, og jeg kom til at låse nøglerne inde i bilen. Hvad skulle jeg gøre? Jeg havde ikke en ekstra nøgle, jeg havde ingen mobiltelefon.

Betjenten vidste ikke, hvad vi skulle gøre og havde ikke nogle forslag. Han blev bare stående der. Nu havde jeg haft tro til Gud i en del år, og jeg bad så til Gud om, at han ville åbne denne dør inden kl. halv tre. Sådan bad jeg.

Klokken var lidt i to, da der pludselig ud af det blå kommer en mand kørende og drejer ind, hvor vi står. Han kommer hen til os og spørger: "Kan I ikke få bildøren op?" Ingen kendte ham, jeg gjorde i hvert fald ikke. Så sagde han til betjenten: "Gå lige ind på politistationen og hent en longjohn." Det var en flad, lang tingest med en krog på enden. Betjenten gik ind og kom tilbage med den. Manden tog den og satte den mellem skroget og bildøren, og op sprang låsen. Det var helt fantastisk, jeg var helt målløs, så jeg kunne ikke lige spørge ham om noget, om hvem han var, og hvordan han vidste, at man kunne gøre sådan. Han smilede bare, og så kørte han igen, jeg fik ikke noget svar.

Det kan godt have været en engel, det kan meget godt have været en engel."

Eva Krath-Andersen

'Gudsoplevelser' findes som videoer på Udfordringens facebookside og på 'Gudsoplevelsers' egen facebookside. De er optaget af filmfotograf Per Bracher. Der er også udgivet en bog '117 Gudsoplevelser', som kan købes på Udfordringens webshop hosianna.dk.

KLUMME

Gift ved første *og* sidste blik

'Gift ved første blik' har igen kørt over TV skærmene, og denne sæson var særlig populær. Fordi deltagerne vandt seernes hjerter - og nok også fordi terapeutens rolle sætter et spejl op foran vores egne parforhold.

Vi lærer noget om os selv og det, vi selv står i, igennem genkendelsen af det, deltagerne oplever.

Det er måske et socialt eksperiment pakket ind i romantisk underholdning, men det er også mennesker, som siger "ja" til en fremmed, i håb om at ægte kærlighed kan opstå. Og endnu vigtigere: Bevares!

Måske er det ikke så langt fra, hvordan mange parforhold i virkeligheden fungerer:

At vælge hinanden er jo er bare begyndelsen.

Det rigtige arbejde begynder senere. Den ægte kærlighed begynder bagefter.

Og hér kan vi lære noget af Guds kærlighed. Gud valgte os.

Ikke bare ved første blik. Gud elskede os, før vi overhovedet blev til. Han skabte os, fordi han ønskede os.

Gud bliver VED med at elske os, selv når vi ikke er nemme at elske.

Gud elsker os, selv de dage, hvor vi ikke er de bedste versioner af os selv.

Gud er en trofaste partner, der siger "ja" – HVER eneste dag. Gud bliver ved med at sige det, helt til sidste blik.

Måske er "Gift ved første blik" underholdning. Men det minder os om noget vigtigt: At kærlighed ikke kun er et øjeblik.

Kærlighed er dyb og levende. Det er et valg. Et løfte. Et løfte, som gentages.

Kærlighed er først, størst og sidst.

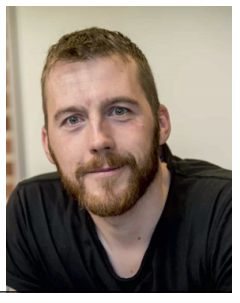

Af Allan Wiinberg

Få Udfordringen leveret gratis hver weekend i to måneder - og få samtidig fuld digital adgang

Tilbuddet er helt uforpligtende og stopper automatisk, når de to måneder er gået, medmindre du ønsker at fortsætte.
Læs mere på udfordringen.dk/tilbud eller scan QR-koden *

** Tilbuddet gælder kun nye abonnenter og til adresser i Danmark*

Bibelen på hverdagsdansk

To flotte udgaver af Bibelen på hverdagsdansk med et større format og større skrift, hvilket letter læsningen.
Mål: 210 x 145 mm
Vælg mellem design 'TEEN' eller 'Brun med torne'

Bestil på Hosianna.dk eller tlf. 7456 2202